

tárgyalásokat
ormányférfiak-

aláv konfliktus
és megvitatása
pszövetségi ta-

az a vélemény
két napot fog
esszakából és
a jugoszláv-
nek vitája eset-

kapcsolatban a
lése szerint Pál
Laval francia
otkat abban,
lását adja ah-
es haladéktala-
oszlávia a vita
ariást fog ta-

sajtó válasza a
madásokra

számban vá-
zlávia ellen fel-
elsősorban a
seire. A Vreme
gyi és azt írja,
gyar állítással,
m akad király-
Gertrud ki-
naga Endre ki-
szerb uralkodó
ak Magyaror-
et s akit alvás
mágnás meg
agnások Ulrich
gy becsületza-
nem bántják.

orról emlékezik
szonyt és gyer-
állítja, hogy a
a szerb aszso-
ermekeket éget-

jelenetekről,
hogy a magyar
mészároltak le.
Magyarországon

hangoztatja a

rákba sokezer
knek holttestét
Ez volt a sorsa
nek: Somogyi-

Mondott érdekes és mondott ártalmas dol-
gokat.

Azt mondotta például, hogy Romániának
nem neveléses diktatura kell, hanem erős-
közű kormányzás.

Ez a megállapítás például igen érdekes.
Ártalmassá csak akkor válna, ha Argetoianu-
nak alkalmá nyílhat meg is valóítani és
még hozzá oly rövid időn belül, mint ahogyan
azt Temesváron ígérte. Mert aligha lesz gon-
dolkodó ebben az országban, aki fel tudna
emelkedni oly magas szellemi szférákba, ahol
már disztigváltni lehet a diktatura és az
erősközű kormányzása között.

Azt is mondotta Argetoianu, hogy nem
ismeri el az apaságát az ő kormányzása
után megszavazott konverziós törvényeknek.
S mihelyt kormányra kerül, általános kon-
verzióval fogja boldogítani az ország lakos-
ságát.

Egy ilyen ígéretnek demagóg ize van. A
demagógia rendszerint inkább ártalmas, mint
érdekes.

És különösképpen veszélyes, ha oly kényes
területekre téved, mint a hitelélet.

A hitelt elsöpörte a gazdasági válság. Ami
még megmaradt volna belőle, azt kiirtotta az
egymás fejetejére állított konverziós tör-
vények teremtette jogbizonytalanság. A libe-
rális konverzióknak lehetnek, sőt vannak
De azzal, hogy újabb fizetési halasztást
nem adott a kormány, megtörtént az első
lépés a normális viszonyok helyreállításá-
ra.

Újabb ígéret, újabb hitelkász előidézői
lehetnek.

Es ezt igazán tudhatná Argetoianu, aki

Lapkiadó R. T.
aron L. Pop ?

rat

Taxa postală
plătite în num.
No. 224713/929.

Szerkesztőség
és kiadó

10. Telefon: 9-77. Elő-
hásvonta 110, negyedt-
hásvonta 600, egészére 1
földre: Havonta 2, n-
tőlére 12, egészére 2
detések díjazás szer-
KELET" az erdélyi és
dóság egyetlen politika-
Cikkeink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Dr. Rámásetter Róbert

BUDAPEST

Disztér 2., I. em.

KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Börmentetlen
leveleket nem
fogadunk el.

— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marica
Ernö. Felelős szerkesztő János
Ferenc. Bucuresti szerkesztő F. B-
szegi Ernő, Strada Matei Bănu-
s.

Szerda, 1934. dec. 5

5695. EV. XVII. EVF.
KISZLEV 28. 273. SZAM.

VILAG TURE

A visszakövetelt gyarmatok

Ehes sertés makkal álmodik, az éhező Né-
metország jelenlegi urai német gyarmatok
visszaadásáról álmodoznak.

Hitler, ugy látszik, nincs megelégedve,
azzal, hogy saját fajtiszta népet súlyesztette
rabszolgaságba, meg akarja tehát valóítani
az „alacsonyrendű” és az árja magassághoz
fel nem érő afrikai színes népek rabszolgá-
ságát.

A német kampókereszt szeretné újra „ci-
vilizációba” kényszeríteni az afrikai népeket,
vagyis Afrikában is be akarja vezetni a tö-
meg-akasztásokat, a koncentrációs táborok-
kat és a Harmadik Birodalom többi paradí-
csomi eszközeit.

Ez a követelés nemcsak azért abszurd a
német kampókereszt részéről, mert aligha
fog akadni európai nagyhatalom, amely a
német imperializmus kezébe visszaengedje
az afrikai gyarmatokat, hanem azért is, mert
a mai Németország elveszítette azt az er-
kölcsei és politikai igényjogsultságát, hogy
más népeket kolonizáljon — a civilizáció és
a kultúra jegyében.

Az afrikai vad népek legfeljebb még előt-
tük is ismeretlen vadságot és primitívseget
tanulhatnak a német kampókeresztől.

Sokkal inkább volna szükséges a Harmad-
dik Birodalomnak arra, hogy az afrikai „va-
daktól” tanuljon emberséget.

Ehhez azonban nincs szüksége arra, hogy
visszakövetelje és esetleg meg is kapja a
volt gyarmatokat.

Elég volna, ha a Harmadik Birodalomban
egy expedíciót állítanának össze, amely az
afrikai népek erkölcsének és szellemi nivó-
jának tanulmányozását tűzné ki feladatául.

Ez az expedíció ugyanis kétséget kizáróan
rájönne arra, hogy a Harmadik Birodalom-
nak sokkal több tanulni valója van a nége-
rektől, mint a négereknek a fehérbőrű árjak-
tól.

A négernek legfeljebb a bacillus-kulturát,
a mérges gázok, esetleg a koncentrációs tá-
borok és a hohórok titkait tanulhatná meg
a német hódítóktól, viszont a német hódító-
knak a négerektől emberi magatartást kelle-
ne tanulniok, az. tekintettel „magasabb-
rendűségükre”, ugysem sikerülhet nekik.

A kétféle Argetoianu

Falhoz állította hivat Argetoianu Temes-
váron egynéhány frappáns megállapításával
és cinikus ígéretével.

Kijelentései általában két kategóriába osz-
lottak:

Mondott érdekes és mondott ártalmas dol-
gokat.

Azt mondotta például, hogy Romániának
nem neveléses diktatura kell, hanem erős-
közű kormányzás.

Ez a megállapítás például igen érdekes.
Ártalmassá csak akkor válna, ha Argetoianu-
nak alkalmá nyílhat meg is valóítani és
még hozzá oly rövid időn belül, mint ahogyan
azt Temesváron ígérte. Mert aligha lesz gon-
dolkodó ebben az országban, aki fel tudna
emelkedni oly magas szellemi szférákba, ahol
már disztigváltni lehet a diktatura és az
erősközű kormányzása között.

Azt is mondotta Argetoianu, hogy nem
ismeri el az apaságát az ő kormányzása
után megszavazott konverziós törvényeknek.
S mihelyt kormányra kerül, általános kon-
verzióval fogja boldogítani az ország lakos-
ságát.

Egy ilyen ígéretnek demagóg ize van. A
demagógia rendszerint inkább ártalmas, mint
érdekes.

És különösképpen veszélyes, ha oly kényes
területekre téved, mint a hitelélet.

A hitelt elsöpörte a gazdasági válság. Ami
még megmaradt volna belőle, azt kiirtotta az
egymás fejetejére állított konverziós tör-
vények teremtette jogbizonytalanság. A libe-
rális konverzióknak lehetnek, sőt vannak
De azzal, hogy újabb fizetési halasztást
nem adott a kormány, megtörtént az első
lépés a normális viszonyok helyreállításá-
ra.

Újabb ígéret, újabb hitelkász előidézői
lehetnek.

Es ezt igazán tudhatná Argetoianu, aki

Megdönthetetlen értékű, írásos bizonyíték szerint:

A június 30-án lemészárolt Ernst rohamosztagparancsnok gyujtotta fel a Reichstagot

Göring, Göbbels és Röhm parancsára

A Le Journal nyomán az Universul is közli, Ernst külföldre
juttatott, megdöbbentő levelét, amely leírja a felgyújtás
előzményeit

Bucuresti-Bukarest, dec. 4. Az Universul
párizsi tudósítója a Le Journal szenzációs
bizonyítékát közli lapjában a Reichstag fel-
gyújtásáról. A bizonyíték Ernst volt berlini
és bradenburgi rohamosztagparancsnok le-
vele, akit mint ismeretes június 30-án kivé-
geztek. Ernst beismeri, hogy Friedler és Mo-
renschild társaival együtt Göring, Göbbels
és Röhm parancsára, de Heiness, Millinger
és Rander tudtával ő gyújtotta fel a birodal-
mi gyűlés palotáját. Ernst levelét június e-
jén írta és külföldre juttatta azzal a céllal,
hogy letartóztatása esetén bizonyítékul szol-
gáljon. A levél Brantig svéd szenátor kezéi
közé került, aki nyilvánosságra hozta. A le-
velelől kitűnik az, hogy Göring, Göbbels, Hel-
ldorf herceg és Ernst különböző tervekét ké-
szítették az 1933 március 5-i választások si-
kerének biztosítására.

Előbb merényletet akartak inszenálni
Hitler ellen, majd a berlini császári pa-
lotát akarták felgyújtani, végül a Reich-
stag felgyújtása mellett döntöttek.

Előbb Ernst, Heiness és Helldorf kaptak
megbízást a tett elkövetésére, de utóbb

Ernstre bízták a dolgot, aki kiválasztott két
megbízható rohamosztagost, Göring, Ernst
rendelkezése bocsátotta a házá, a Reichs-
taggal összekötő földalatti folyosót. Minden
részletesen megtárgyaltak, benzint és foszfo-
rpor preparátumot szereztek be.

Ekkor érkezett Berlinbe van der Lubbe
holland kommunista, akit megnyertek a
gyújtogatás elkövetésére anélkül, hogy
tudott volna Ernst részességéről a bü-
ncselekményben.

1933 február 27-én 20.30 órakor Ernst és
két büntársa leöntötték a Reichstag gyűlé-
kony butorzatát, majd eltűntek a földalatti
folyosón. Van der Lubbe ekkor meggyújtotta
a benzinnel és foszforral bekenet butoro-
kat. Ernst levelében rámutat arra, hogy nem
tudja, Hitler informálva volt-e a tervről. A
levélben Ernst ugy rendelkezik, hogy csak
az ő, vagy büntársai felhatalmazása, esetleg
hirtelen haláluk esetén hozzák nyilvánossá-
ra az abban foglaltakat. Ugy Ernst, mint
Friedler és Morenschild áldozatául estek a
június 30-i mészárlásnak.

Dumitrescu tábornokon kívül három ezredest és négy őrnagyot állítanak sikkasztás és közokíráthamisítás miatt bíróság elé

Felbomlik a Iunian—Stere-fuzió. Mihalache kétórás
audienciája az uralkodó előtt

(Bucuresti-Bucurest, december 4.) Az ABC
értesülése szerint a Iunian és Stere közti
fuzió felborulás előtt áll, mert az utóbbi
időben Iunian olyan politikai akciót fejtett
ki, amely ellentétben áll Stere híveinek fel-
fogásával.

(Bucuresti-Bukarest, december 4.) Miha-
lache kétórás audiencián jelent meg az ural-
kodó előtt. Utána Mihalache eszmecserét
folytatott Maniuval, Madgearuval és a párt
más vezető tagjaival.

Vaida holnap érkezik a fővárosba, hogy
résztvegyen a párt állandó tanácsának ülés-
sén, ami nagy fontossággal bír az általános
politikai életre és a párt állásfoglalására. A
Dimineața értesülése szerint ezen az ülésen
fognak véglegesen dönteni a napirenden lévő
problémákkal szembeni magatartásáról a
pártnak.

(Bucuresti-Bukarest, december 4.) Edmond
Ciunta Románia moszkvai követe holnap
utazik állomáshelyére a követségi szemé-
lyzet néhány tagjával és megbízó levelét a
jövő hét folyamán mutatja be Kalininnek, a
központi szovjettanács elnökének. Tegnap
este a külügyminisztériumban értekezletet
tartottak, amelyen végleges utasításokkal
látták el az új moszkvai követet. A moszkvai
román, illetve bukaresti szovjetkövetsége-
re váró munkálatok: a telefon-, táviró-, pos-

taí, vasuti- és víziközlékedés felvétele a két
ország között stb.

(Bucuresti-Bukarest, december 4.) Gro-
zeanu tábornok új jelentést készített Dumit-
rescu csendőr-tábornok ügyében. A referátumot
a hadügyminiszter aprobálta, úgyhogy
eljárást indítanak Dumitrescu tábornok ellen
közpénzek eltulajdonítására való bujtogatás
és hivatalos hatalommal való visszaélés
miatt.

Kivüle vád alá helyezik Letzu és Crivat
ezredeseket közpénzek eltulajdonítása miatt,
Parvolescu ezredest, Diamandi, Dragomi-
rescu Dumitru és Teodorescu Ion őrnagyok-
kat bünrészesség, Negoescu Ion kapitányt
pedig a katonai adminisztrációban elkövetett
hamisítás miatt.

Flandin újra tiltakozott a devalorizációs törekvések ellen

(Páris, december 4.) A kamara tegnap a
pénzügyi törvényekkel foglalkozott. Flandin
miniszterelnök és a pénzügyminiszter újból
felemelték szavukat a frank devalorizálását
követelő akciók ellen és hangsúlyozták,
hogy a francia pénzügyi politika a költség-
vetési egyensúlyos és szilárd pénzmű-
alapszik.

javarészt bankelnöki tevékenységének kö-
szönheti tekintélyes vagyonát.

De ja, nyilván benne is két lélek él, aho-
gyan a költő mondaná.

A politikusé, aki hol érdekes, hol ártalmas.

Inkább az utóbbi.

Es a bankelnöké, aki nem érdekes, nem
ártalmas, de józan és előrelátó tud lenni, ha
nem néptömeg áll előtte, hanem az igazga-
tósági tanács zöldasztala.

Emberi ideál-típusok és a fasiszta ideál

Az alábbi cikk szerzője egy olasz
egyetemi tanár, aki a fasiszta ember-
típus felsőbbrendűségét igyekszik ki-
mutatni. Az ezzel kapcsolatos elfo-
gultságokon túl a cikk néhány érde-
kes jellemzést tartalmaz és ezért
közreadjuk, anélkül, hogy tartalmá-
val egyetértünk.

Az emberek a legrégebb időktől fogva
szükségét érezték annak, hogy valamely
hős igaz, vagy mitológiai alakjában meg-
testesülve lássák mindazokat a tulajdonsá-
gokat, amelyek a maguk saját vallási,
társadalmi és erkölcsi ideáljaiknak meg-
felelnek. A hős mítosz, amely Görögor-
szágban a legnagyobb fejlődést érte el és
amely a hellén népeknek saját és sajátos
vallási kultusz kifejlesztésére nyújtott alap-
pot, mindennél inkább nyilvánvalóvá tes-
zi, hogy az egyes embercsoportok már
az ókorban is mennyire hajlamosak voltak
arra, hogy a maguk bölcsesség-, szé-
ség- és hatalmi ideáljait megtestesítve
lássák.

A Rischiktől az Arhatokig, az indus
vallások Bodhisatvájától a kereszténység
mártírjaig és szentjeig, Görögország hő-
seitől Róma győztes vezéreig, a lovagok
idealizált alakjaitól a modern idők ideál-
jaiig meg-megújul az embercsoportok fan-
táziájában az elképzelés emberek külön-
legességéről és erényeiről, amelyek az il-
lető kort a legpregnansabban fejezik ki.

A mi idők ideáljai között, — amikor
is a polgári civilizáció plutokratikus rend-
je le hanyatlóban van és az emberi értékek
igazságosabb hierarchiájának új korszaka
készül beköszönteni — van néhány
olyan típus, amely hős fejlődésnek megy
elébe. Próbáljuk meg ezek közül röviden az
angol gentlemant, az amerikai selfmade-
mant, a francia polgárt és az orosz bol-
sevikot jellemezni. E típusok mindeniké-
nek meg van a maga fény- és árnyoldala.
Az angol gentleman korrek, nyugodt, a
becsület megtestesítője, lovagias, aljassá-
gokra képtelen, a faj testi és lelki érté-
keinek megőrzője, egyenletes — bölcs
uralkodója alacsonyabbrendű fajtáknak;
ez a gentleman kétségtelenül egyike a mai
emberiség legszebb ideáljainak. Az igazi
fasiszta még is azt érzi, hogy egy maga-
sabb mintakép felé kell törekednie. Az an-
gol gentlemanban erőteljes és szinte tu-
datalatti önzés gyökeredzik, amelyet a fa-
sisztának át kell hidalnia anélkül, hogy
önmagával szemben igazságtalanná válna.
A gentleman bizonyos távolságot tart
fenn maga és más emberek között, akiket
alacsonyabbrendűnek tekint is tylesmírói
a fasisztának, aki belsőleg is lényegesen
demokrata, nem szabad tudnia. A gentle-
man az életben bizonyos mértékig lát —
ha becsületes játékot is (fair play) — mig
a fasiszta az életet, mint kötelességet, fej-
lődést és hódítást fogja fel. A gentleman
becsüli a kényelmességet, amit a fasiszta
megvet. A gentleman nem tartja szüksé-
gesnek a munkát, amiben a fasiszta tár-
sadalmi kötelességet és ugyanakkor a
személyiség kiteljesedésének. A gentleman
csaknem korlátlan egyéni függetlenséget
kíván meg, amit viszont a fasisztánál szük-
ség szerien elhatárolnak a hierarchia és a
társadalmi szolidaritás kötelességei.

Az amerikai selfsmademan bizonyos
vonatkozásban többé-kevésbé közvetlen
utódja e szabad ország uttóroinok. Bátor
jellem, friss tetterő, erős, sikerre törekvő
jellemzik, sokoldalúság és alkalmazkodó
képesség, a vesélyteli élet szeretete és
ellenálló erő. Erejét a legvésoikig meg tud-
ja feszíteni, mert hisz a maga erőforrásai-
ban és szerencséjében. Semmilyen uijtás-
tól nem riad vissza, bármilyen merész is
lenne az és átérzi és kihangsúlyozza a

maga egyéniségének értékét és méltóságát. Az individualista tipusa ő, a széles lehetőségek országában. Cselekvésének mozgató okai között azonban túlzott szerepet játszik az anyagi javakra való törekvés, a meggazdagodni vágyás. A dollárért folytatott harcban a felebarát jogai gyakran meg lesznek sértve.

A fasiszta ezzel szemben a gazdagságban nem önmagáért való jót, hanem eszközt lát, amelyet nemcsak saját munkájának és nélkülözéseinek, hanem embertársai munkájának és nélkülözéseinek is köszönhet. A fasiszta számára a vagyonszerzés és felhasználása egyaránt végtelen felelősséggel és szigorú köteleességekkel jár. A hősi életvonal, amely a fasiszmusban ki-domborodik, nem a haszárjátékosnak izgalmak utáni vágyán, hanem a belső egyensúly keresésén nyugszik, amelyet a legnagyobb veszélyek középette is meg kell őriznie. A gyöngébb nemmel szembeni szép, de túlzott lovagiasság, amelyet a jobb amerikai körökben gyakorolnak, megszűnik fasisztának lenni, míhlyest a gyöngeséggel lesz határos. A fasiszta minde-nelölött is ellentétben áll a túlzott amerikai individualizmussal, amely most poli-tikai és gazdasági téren egyaránt megin-gott. A fasiszta azt kívánja, hogy az egyén a maga erejét az állam érdekeinek rendelkezése alá. A fasiszta kell, hogy rendelkezék az amerikai uttörő összes erényei-vel, ezeket azonban a közösség erkölcsi és gazdasági feladatainak kell alárendelnie. Szimboliztikus jelentősége volt annak, hogy Olaszország Lindberg ezredes egyéni hőstétére az ő száz óceánrepülőjének dicsőségjeljes utjával választott.

Az imperialisztikus francia polgár például mértékletes és finom, okosan és gyorsan ítéli meg a dolgokat és eseményeket és értelesen törekszik a gazdaságra, jól-gazdálkodó és takarékos, szereti az új és szép dolgokat, legtisztább formáiban ápolja a tudományt, nagylelkű és vendégsze-rető, jólápoltt és udvarias, készséggel száll harcba ideálokért — amelyek esetleg egyéni előnyök sem zárnak ki, hazaszeretettől és katonai szellemtől van áthatva, tul-ságosan kulturált, semhogya a szellemi ja-vakat kevesebbre becsülje, mint a gazda-ságot, tulságosan igenni az életet, semhogya könnyű szívvel mondana le dolgokról, ame-lyeket a gazdagság jelent számára.

Am hazaszeretete ellenére is individua-lisztikusan van az állammal szemben be-állítva és az államban inkább magánjavi-nak gondolkodik, személyi biztonságának vé-dőit látja mint a rövid élet és az egyéni élet-értelem értelmén túli szintézisét. Ezt az államhoz való viszonyáról vallott nézetét átvizsi a nemzetközi politikába is, ahol a maga nemzetének biztonságát a nemzetköz-i igazságosság föli helyezi. Túrelmes val-lási dolgokban, amelyet személyes ügy-nek tekint, kevésbé igényteljes az egyéni erkölcsiességgel szemben; a francia polgár a munkát szükséges erőfeszítésnek tekinti, elegendő töké összegyűjtéséhez, hogy mint rentier élhessen belőle és nem kimél fáradtságot, hogy biztosíthassa a maga szá-mára a nyugodt életet, amelyet fáradozá-sai céljának tekint. Minthogy a dolgok kérelhetetlen alakulása, a negyedik tár-sadalmi osztály elkerülhetetlen előretörése megzavarják epikureus életfelfogásában, — igyekszik ennek az osztálynak az elő-retörését a politikai pártok játékaival, a jólét terjesztésével és a szülések számának korlátozásával visszatartani. Kifelé a fiatal népek ellen harcol, vizsályt szit közöttük és eképpen megörökíti az igaz-ságtalanságot, miközben afrikai gyarma-tainak fekete katonáira támaszkodik. Ér-zi azonban, hogy ereje napról-napra gyöngül s képtelen fenntartani egy for-radalmat, amely Olaszországot egéről győ-zelmesen vonul végig az egész civilizált emberiség horizontja felé.

A fasiszta jellem azonban egy más kor-szaké, más társadalmi és politikai éghaj-lat alá kívánkozik és előkészíti a fellen-dülést, a haladást ott, ahol a francia pol-gárság az összeomlást készleteti.

Az orosz bolsevik is kemény, szinte em-bertelen áldozatok árán akar egy álmat megvalósítani. Az ideológia, amely e né-pet irányítja és amely a Nyugat érettebb népeinél történt szerencsétlen próbálkozások után elkésve jutott el Keleteurópába,

SELECT MOZGO
Szívek melódiája...
Jón: ADELE KERN
A tavasz szimfóniája
A többi főszerepekben: Hans Thimig, Szőke Szakall, Oszkár Karlweiss.

Általános közkiívánatra!
SCHUBERT élete és zenéje, főszerepekben:
Martha Eggerth és Hans Jaray
Éécs leghíresebb énekesnőjének
egyetlen nagyszerű operettje:

— olyan erkölcsi tökéletességet előfelté-telez, amelytől az emberek még távol álla-nak. A gazdasági kommunizmusnak nincs kilátása arra, hogy a mai idő normális emberei között érvényesüljön, mert ezek számára a személyeselőny még mindig a legfontosabb indító okát képezi az anyagi javak eléréséért kifejtett erőfeszítéseknek. A bolsevikiben izzó vágy él egy jobb tár-sadalom után, amelyben az igazságosság honol, — vad tetterő, amely megvalósi-

ra tör, példás személyi áldozatkészség, amely odáig megy, hogy az egyén lemond a maga keresetének élvezetéről is; hősi törekvés: előmozdítani a tudományt és technikát és a tömegeket közösségi életre nevelni. Az embereknek a közösségi életben való egyenlővé tétele azonban inkább a mélységben, mint a szellemi magasságok megváltozhatatlan hierarchiáiban megy végbe. A bolsevik megkísérli az ő állami szocializmusának felmérhetetlen bükrá-

„A németellenes bojkott a világbéke ügye“

A londoni náciellenes világkonferencia mérlege

A munkásszindikátusok világföderációja és számos nemzsidó szervezet jelentette be csatlakozását a németellenes bojkotthoz

London, december elején.

A londoni náci-ellenes bojkottkonferencia amerikai delegátusai, látván a zsidó delegátusok körében uralkodó hangulatot, minden erejükkel azon voltak, hogy a kongresszus vitáit és munkálatait olyan irányba tereljék, hogy az a nemzsidó delegátusok intencióinak is megfeleljen. Mindenáron el akarták kerülni, hogy a nemzsidó delegátusok olyan határozati javaslatokkal találják szemben magukat, melyek nem fedik nézeteiket. Ilyen körülmények között a zsidó delegáció konferenciájának szerepe sokat vesztett jelentőségéből és inkább a nemzsidó delegációkkal való egyes kongresszus munkájára helyezték a fősúlyt.

A nemzsidó szervezetek közül igen sokan csatlakoztak le a náci-ellenes ligához. Elég, ha csak a következő szervezeteket említjük meg ezek közül: a belga protestáns egyház, amely Teissonneres lelkésszel és Rolin szenátorral képviseltette magát; az angliai progresszív testületek szövetsége; az angol presbitériánus egyház; az angliai nemzeti munkaföderáció; a szociálista orvosszövet-ség; az amerikai egészségügyi és jóléti szövet-ség; a szindikátusok nemzetközi föderá-ciója; a londoni szindikátusok tanácsa, stb.

A zsidó és nemzsidó szervezetek közös konferenciája

A közös konferencia megnyitó ülésén csak a meghívott delegátusok és vendégek vettek részt. A közönségnek már nem jutott hely. Ezzel szemben nagy számmal képviseltette magát az angol, amerikai és zsidó sajtó. A fenti nemzsidó szervezeteken kívül számos nemzsidó előkelőség is résztvett a konferen-cián. Többek között: Wilson leánya, Mrs. Mc. Addo is.

A zsidó és nemzsidó delegációk együttes konferenciáját Untermyer elnök nyitotta meg, majd felolvasták a határozati javasla-tokat, melyekhez először Walter Citrine, az International Federation of Trade Unions képviselője szólott hozzá. Angolul beszélt. Szerinte,

a németellenes bojkott kérdése a világ-béke ügye. Minél gyengébbek lesznek a náci gazdaságilag, annál kisebb a há-boru veszélye.

A nácioknak egyetlen ellenérvük van: min-denkit, aki őket kritizálja, egyszerűen „zsidó“-nak tüntetnek ki.

Mr. Beamish, a volt amerikai miniszter szólt fel ezután, tipikus amerikai dialek-tusban. Rámutat arra, hogy milyen szegé-nyes eredményekre vezetett Amerikában a németek ellenpropagandája és kívánja, hogy minden országban legalább olyan elterjedt legyen a németellenes bojkott, mint az Egyesült-Államokban.

A szónokok sorát Mrs. Mark Harris amerikai delegátusnő zárta be. Ragyogó be-szédet tartott, melyben kizárólag gyakorlati kérdésekkel és feladatokkal foglalkozott. El-mondotta többek között, hogy az amerikai nőegyletek nyilatkozatot tettek kitöltés vé-gett minden kereskedő elé, melyben kötele-zik magukat, hogy nem fognak árusítani né-met eredetű cikkeket. A kereskedőnek ebben

a helyzetben választania kellett vevői kö-zött, akik a német áruk kiküszöbölését kö-vetelik és azok között, akik a náci-érdekeket képviselik. Az akciónak azonnali eredmé-nyei voltak. A német import rohamosan csökkent. Az amerikai delegátusnő javasolja, hogy a végrehajtóbizottság mellett speciális propaganda-bizottságot létesítsenek a bojkottnak a nők körében való népszerűsítésére. A nők eszközlik a vásárlásokat és a nő hi-vatott elsősorban a bojkott-mozgalom elő-mozdítására.

A határozati javaslat

Az elnök ezután határozati javaslatot ol-vas fel, melyet „hosszas vita után másnap szavaztak meg. Az elfogadott határozati ja-vaslat szövege a következő:

„A konferencián egybegyűlt szervezetek megalakítják „Az emberi jogok védelmének náci-ellenes világtanácsát“ és javasolják, hogy minden országban folytassák a gazda-sági szankciókat Németország ellen; mindaddig, amíg nem sikerül lehetetlenné tenni a nemzeti szocialista rezsimet, a világ-közvélemény nyomása és a gazdasági izollás által;

mindaddig, amíg nem adják vissza a mun-kásszervezetek elrabolt jogait és nem adják vissza vagyonaikat;

mindaddig, amíg az állam beavatkozik a különböző vallások érdekkörébe s amíg nem biztosítja a teljes vallás szabadságot, függet-lenül minden állami ellenőrzéstől;

mindaddig, amíg nem vonják vissza a zsidó polgárok és lakosok ellen irányuló tör-vényeket és intézkedéseket, amíg nem szün-nek meg azok az üldözötések és elnyomatá-sok, melyek a zsidó lakosság megsemmisíté-sére irányulnak;

mindaddig, amíg nem adják vissza a nők jogait, melyeket nemzedékek harcai révén vitáltak ki.

A végrehajtóbizottság nyomban megteszi a szükséges lépéseket, hogy minden ország-ban megalakítsa a helyi bizottságokat, me-lyekbe bevonandók az összes professzionális munkásszervezetek, szindikátusok, nőegyle-tek, vallási és faji különbségre való tekintet nélkül.

A konferencia 30 ezer fontos ideiglenes alapot szavaz meg a mozgalom számára és mindaddig táplálni fogja ezt az alapot, amíg a harc meg nem szűnik.“

A székhely kérdése

A bizottságokban élénk vita folyt a körül, hogy hol legyen a mozgalom végrehajtó bizottságának székhelye. Három prozozicó volt: London, Párizs és Brüsszel. Egyes szervezetek Párizs mellett foglaltak állást, miután súlyt helyeztek arra, hogy a moz-galom székhelye minél közelebb legyen Kö-zépeurópa-hoz, mert ettől erőteljesebb szer-vezeti tevékenységet reméltek. A többség azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy Németország számára könnyen ki-használható politikai fejtver volna ez. Né-metországban ugyanis azt hiszik, hogy min-den akció, mely Franciaországból indul ki, a franciák németellenes gyűlöletéből fakad. Ezzel súlyosan csökkenthetnék a mozga-lom értékét. Ami Brüsszelt illeti, bár itt érte el a bojkott legeszebb eredményeit, még sem jöhetett számba, miután ugyanazok a hátrá-sultak.

Michel Landau

— Kommunista és konzervatív diákok ösz-szeütöközése az athéni egyetemen. Athénből jelentik: Az egyetemen konzervatív és kom-munista diákok közötti összeütöközésnél több sebesülés történt. A kivezényelt karhatalom is csak hosszabb idő múltán teremtett ren-det. A rendőrök közül is többen megsebe-sültek.

Nemzet-háttéréb

Uj fo

Bucuresti

Uj Kelet tu den beszám-ülésétől és keltő kijele-bá válik mi-se, hogy ma a panama-jába állítsa-nok ezen a-lica Ioania-zottság teg-olvasott fe-nemzeti pe-tében ninc-hogy a kü-lenségeske-magukat. niu ellen v-be akarna-varos mell

Egy má

gyűlésnek liberális k-átte tett. adott pill-ezredes, k-ben az el-ügy dossz-tott lefény-lekölés c-hozzátette-alig ismer-kezdemén-banforgó-nációt kel-hogy más-az akkori-kedelmi r-megkapta-bizonyos-öket...?

Mirtor

természet-lanattól i-és már t-szak mög-ra volt a-Nemcsak-szonyaira-morálra e-tonak ez-rántotta-az Unive-Vaida-ko-tot, Mirt-kaat boce-hogy mir-elősegits

Tilica

jelentette-jel r-tést-hiányosn-feni véli-egyszerű-gyomat. egy ism-vett fel-járás h-növelte-nyái sen-egy 70-szolgáha-Popov-ló, erély-az egész-vetelte-és a haz-ja, hogy-a hadi-g-rát meg-gyárnál-választ

Nemzeti parasztpárti miniszter a Maniu ellen irányított Skoda-kampány háttérében

Ujabb intrikák és vádaskodások közepette folytatja tanácskozásait a Skoda-bizottság

Mirto volt miniszter tagadja, mintha ő bocsátotta volna az Universul rendelkezésére a Maniut kompromittálni akaró aktákat

Bucuresti-Bukarest, december 4. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap számunkban röviden beszámoltunk a Skoda-bizottság újabb üléséről és az azon elhangzott feltűnő keltő kijelentésekről. Egyre nyilvánvalóbbá válik bizonyos köröknek az a törekvése, hogy most már Maniut személyesen is a panama-vádak pergőtüzének középpontjába állítsák. Különösképpen fáradhatatlannak ezen a téren a gogisták, akiknek Tilica Ioanid nevű képviselője a Skoda-bizottság tegnapi ülésén valóságos vádiratot olvasott fel a volt miniszterrel szemben. A nemzeti parasztpárti tanácsosok távollétében nincs semmi akadálya többé annak, hogy a különböző személyi és politikai ellenségeskedések szabadon tombolják ki magukat. Ezeknek éle következetesen Maniu ellen van irányítva, akit minden áron be akarnak rántani a Skoda-szerződés zavaros mellékkörülményeinek mocsarába.

Az intrikus Mirto

Egy másik érdekessége volt a tegnapi gyűlésnek a bejelentés, amelyet Zaharoff liberális képviselő, az Universul főszerkesztője tett. Zaharoff elmondotta, hogy egy adott pillanatban felkereste őt Pomponiu ezredes, katonai ügyész, aki a Skoda-ügyben az előzetes vizsgálatot vezette és az ügy dossziéjából különböző iratokat bocsátott lefényképezés és az Universulban való leközlés céljából rendelkezésére. Zaharoff hozzátette, hogy Pomponiu utasítására alig ismerte azelőtt és az ezredes saját kezdeményezésére ajánlotta fel neki a szóbanforgó iratokat. Még nagyobb konsternációt keltett, midőn Zaharoff elmondta, hogy másnap felhívta őt telefonon Mirto, az akkori Vaida-kormány ipari és kereskedelmi minisztere, megkérdezte, hogy megkapta-e Pomponiu által a Skoda-ügy bizonyos aktáit és hogy felhasználja-e őket...?

Mirtoval köztudomású, hogy intrikus természetű, aki a Skoda-ügyben az első pillanattól kezdve különös szerepet játszott és már több ízben kiderült, hogy a kulisszák mögött egyszóval a spiritus rector volt a Maniu ellen szőtt intrikáknak. Nemcsak a nemzeti parasztpárt belső viszonyaira, hanem az általános politikai morálra is megdöbbentően jellemző Mirtonak ez az eljárása, amelyről Zaharoff rántotta le a leplet. Ugyanakkor, midőn az Universul a legelősebben támadta a Vaida-kormányt és a nemzeti parasztpártot, Mirto nem átalotta különböző iratokat bocsátani ezen lap rendelkezésére, hogy mint nemzeti parasztpárti miniszter elősegítsen egy Maniu-ellenes akciót...

A gogisták vádaskodnak

Tilica Ioanid a Goga-párt nevében bejelentette, hogy megszavazza a Bentoiu jelentést, bár azt bizonyos szempontokból hiányosnak találja. Így például megállapítani véli, hogy Boila Romulus professzor egyszerű megbízottként kezelte Maniu vagyont. Az a 70 millió lej tehát, amelyet egy ismeretlen külföldi pénzesoporttól vett fel, a jelek szerint nem más, mint kijárási honorárium, amely tiltott módon növelte meg Maniu vagyont. Maniu bányái semmiesetre sem értek annyit, hogy egy 70 millió lejes kölcsön garanciájával szolgálhattak volna.

Popovici tábornok a következő felszólaló, erőlyesen védelmébe vette Maniut, akit az egész hadsereg tisztel, mert elsőnek követelte a hadsereg gyors felfegyverzését és a hazai hadiipar előmozdítását. Elmondja, hogy az öngyilkos Popescu tábornokot, a hadügyminisztérium akkori államtitkárát megkérdezte, hogy miért nem belföldi gyárnál eszközlik a megrendelést. Azt a választ kapta, hogy ez nem lehetséges,

mire az a meggyőződés érelődött meg benne, hogy belföldi rendelésnél nehéz baksist venni, tehát inkább külföldön adják fel a megrendelést. A bizottságban hosszú vita keletkezett ezután Popovici Mihálynak az ügyben vitt szerepe körül, majd a tábornok azzal fejezte be beszédét, hogy nemcsak a volt minisztereknek, hanem mindazoknak az állami, községi és megyei tisztviselőknek, akik a háború után töltöttek be valamely közfunkciót, ellenőrzés alá kellene helyezni vagyoniuk eredetét.

Mirto cáfol

Popovici tábornok beszéde közben tette meg Zaharoff képviselő fentemlített érdekes kijelentéseit. Politikai körökben feszült érdeklődéssel néztek Zaharoff kijelentéseinek következményei elé. Nyilvánvaló volt, hogy úgy Pomponiu ezredes, mint Popovici tartoznak szerepüket tisztázni, mert ellenkező esetben a Skoda-ügyben lefolytatott vizsgálat objektívásával kapcsolatos joggal merülhetek volna fel újabb kételyek. Mint Bukarestből jelentik, Mirto volt miniszter levelet intézett a vizsgálóbizottsághoz, amelyben kijelenti, hogy Zaharoff képviselő nem mondott igaz-

zat. Mirto megbeszélést folytatott Pomponiu ezredessel, akinek kijelentéseit reprodukálja levelében. Pomponiu beismeri, hogy elvitte az ügy dossziéit Zaharoff lakására és megengedte a dosszié egyes iratainak lefényképezését. Kijelenti azonban, hogy ezt saját kezdeményezésére és nem Mirto akkori ipariügyi miniszter utasítására tette. Pomponiu vallomása alapján Mirto igaztalannak minősíti az ellene emelt vádakat és vizsgálatot kér maga ellen.

A nemzeti parasztpárt vezetőségében Mirto szerepe megbeszélés tárgyát fogja képezni. Holnap délelőtt Mihalache elnöke alatt összeül a párt állandó bizottsága, amelynek ülésén ezuttal részt fog venni Vaida Sándor is.

Goga bűnössége

A Romania Noua, a nemzeti parasztpárt Maniusta frakciójának lapja, mai számában panamistának minősíti Aurelian Bentoiut, a Skoda-ügy előadóját és rámutat arra, hogy Tilica Ioanid Maniu-ellenes felszólalását nem fogja senki sem komolyan venni, miután politikai körökben nagyon jól tudják, hogy milyen ellenszolgáltatások ellenében tért napirendre a liberális párt Gogának a Skoda-ügyből folyó bebizonyított bűnössége fölött.

A bukaresti nők kezdenek komolyan politizálni...

A nemzeti parasztpárt női tagozatának nagyszabású gyűlése

Bucuresti-Bukarest, december 4. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap délelőtt érdekes eseménye volt a fővárosnak. A nemzeti parasztpártba beiratkozott asszonyok hívták össze a Roxy-mozgó termében a román nők első politikai gyűlését, amely iránt a legkülönbözőbb társadalmi rétegekhez tartozó bukaresti nők körében nyilvánult meg élénk érdeklődés. A gyűlésen Dem. Dobrescu volt bukaresti főpolgármester elnökölt. Az első szónok Ella Negruzzi asszony ügyvédnő meglepéssel állapította meg, hogy a feminista eszme egyre erőteljesebben terjed Romániában. Dr. Lupu volt a következő felszólaló, aki kijelentette, hogy

világéletében a nők teljes egyenjogúságáért harcolt.

Meg van győződve arról, hogy ez rövidesen meg is valósul. A társadalom ma hamis alapokra van felépítve. Ezt a társadalmat meg fogják dönteni és az új társadalom felépítésénél főszerepet fog játszani a nő. Ghinescu asszony a hadiözegek és Georgescu Piroksa asszony a munkásnők nevében szólalnak fel. Az utóbbi beszéde alatt jelenik meg a teremben Maniu, akit lelkes fogadtatásban részesítenek.

Ghelmedgeanu asszony (Ghelmedgeanu volt alminiszter felesége) a bukaresti külvárosok nyomoráról beszél és jelenti, hogy a nemzeti parasztpárti asszonyok segítségével indítanak a közelgő karácsonyi ünnepek alkalmából. Marnicu kisasszony megállapítja, hogy a nők csakis a demokratikus berendezkedések keretein belül tudják jogaikat érvényre juttatni.

Többek felszólalása után, Dem. Dobrescu volt főpolgármester emelkedett szószékére. Örömeinek adott kifejezést afölött, hogy

első politikai gyűlésükön a román nők ilyen tekintélyes számban vesznek részt.

Rámutat arra, hogy amíg ő volt Bukarest főpolgármestere, a városi tanácsok női tagjai jelentős mértékben járultak hozzá a városfejlesztési tevékenységhez és a társadalom-segélyezés terén tiszteletreméltó módon dolgoztak. Különösképpen kiemeli Calipso Botez szatmári, Ghelmedgeanu és Ella Negruzzi asszonyok szerepét. Végül Madgearu volt pénzügyminiszter szólalt fel, elismerését fejezte ki a nemzeti parasztpárt női tagozatával szemben, amely ezt a gyűlést létrehozta.

Roger Auboin az irányított külkereskedelem javára döntötte el Manolescu-Strunga és Slăvescu kontingentálási vitáját

Valószínűleg a francia szakértő véleménye fog érvényesülni

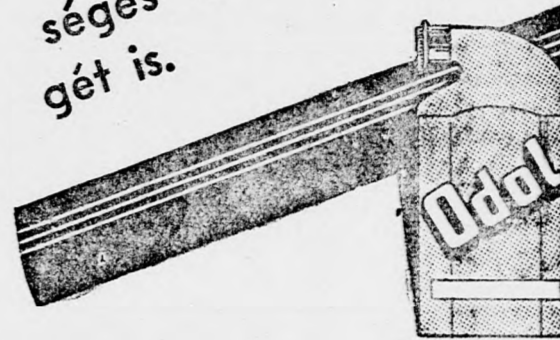
(Bucuresti-Bukarest, december 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kontingentálási kérdésben a kormány gazdasági tanácsában felmerült ellentétek még mindig nem simulnak el. Ismeretes, hogy a két ellentétes álláspontot Manolescu Strunga ipar és kereskedelmi miniszter, illetőleg Slăvescu pénzügyminiszter és Costin Stoicescu, a Banca Nationala delegált kormányzója képviselik. Az ellentétek áthidalására hónapok óta folynak a véget nem érő konferenciázások. Manolescu-

Strunga fenntartja azt a véleményét, hogy az import-exportnak bizonyos szabadságot kell adni és az exportból befolyó devizákat csak részben kell befizetni a Banca Nationalának. Hajlandó azonban Manolescu-Strunga magáévá tenni az exportprémium elvét, amely a Iorga-Argetioianu-kormány idején is érvényesült és dícsőfélteljesen megbukott.

Ezzel szemben Slăvescu és Stoicescu azt az álláspontot vallja, hogy az export-import

A tisztaságára kényes ember nem elégszik meg csak tiszta fogakkal. Ismeri a tiszta és egészséges szájjelentőségét is.

ODOL SZÁJVIZ

tisztítja és frissíti száját, megőrzi fogait a romlástól és megőrzi egészségét.

irányítása teljesen a kormány kezelésébe kell, hogy átmenjen. Ilyenformán az exportból befolyó devizákat teljes egészükben kell befizetni a Banca Nationalához, mely aztán a maga hatáskörében osztaná szét a szűkségletek szerint a devizákat. A két elmélet közötti viták kellős közepében érkezett meg az országba Roger Auboin, a Banca Nationala francia szakértője. A szembenálló felek kikérték a szakértők véleményét. Roger Auboin, aki a Nemzeti Bank mellett a francia hitelezők érdekeit képviseli, természetesen a maga és megbízottja szemszögéből ítéli meg a dolgot. Roger Auboin e szempontok alapján azt a véleményt vallja, hogy az összes devizák a B. N.-hez folynak be, mert csak ebben az esetben látja biztosítottnak a külföldi kölcsönök szelvényeinek kifizetését. Így Roger Auboin a pénzügyminiszternek adott igazat Manolescu-Strunga ellenében és a dolog úgy néz ki, hogy ez a szakértői vélemény el is döntötte probléma sorsát. Holott, ami Roger Auboinnak megfelel, nem mindig felel meg az ország érdekeinek. A francia szakértőnek kétségtelenül ügyelnie kell rá, hogy Románia fizesse a kölcsönét, de az országnak nem elsőrendű érdeke, hogy ezek a fizetések valóban ilyen pontosan történjenek. Az export és import szabaddáttele az, mi a kereskedelmi életet helyreállítaná, mert a kereskedelemnek éppen a szabadság a törvénye és ezt a törvényt semmiféle más elmélet nem helyettesítheti.

Az olasz kormány nem teszi magáévá Japán javaslatát

(Róma, december 4.) Az olasz kormány elhatározta, hogy nem teszi magáévá Japán javaslatát, hogy csatlakozzék a washingtoni tengerészeti egyezmény felmondásához.

Amerika együttműködésre hívta fel az angolnyelvű népeket

(Washington, december 4.) (Rador.) Hull nyilatkozott az Egyesült-Államok azon óhajáról, hogy szoros együttműködést fejtsenek ki Angliával a kereskedelem útjában álló nemzetközi akadályok elhárítása végett. Nyilatkozatát megerősíti Bingham londoni amerikai nagykövet kijelentése is, aki együttműködésre hívta fel az angolnyelvű népeket.

arának és giganti-
aiban az amerikai
közben az egyént
alacsonyítja és az
a statisztika rab-

atában van annak,
hiség nem zárja ki
m ellenkezőleg, el-
aszt. A fasiszta azt
dolgot ereje visz-
t a szellem maga-
zdasági valóságok
lményeire. Tisztelet
t, ha azok jóhisze-
nden nemzetnek el-
y saját utjait jár-
t ki akarná zárni
ből; ő maga azon-
y érzi, hogy ő az,
összhangba hoznia
gel és szilárdan áll
let szikláin.

zzátéve, hogy föld-
nem nyújt olyan
mint Párizs. Lon-
entum mellett az a
metországban sokat
emény megnyitlak-
n akció, mely Lon-
érinti a német köz-
ban a reményben él,
volitani Angliát a
n körülmények kö-
a marad a németel-
zékhelye.

z megalakítása már
egyért választották
gos bizottságok ki-
alelnökök fognak
lő bojkott-bizottsá-
és egy harmadikat
észéről. A végrenaj
ni zsidó és nemzsidó
és egy francia de-

konferencia mérlege
e után, nagyszabású
álló hallgatóban, me-
rendezett, majd a
rtottak nagyszabású
y háromezer ember
ke Mr. Levy, az an-
g a szónokok a kon-
sorából rekrutálód-

nt el a londoni kon-
nár kifejtette az
szükség a mozga-
munkás szindikatu-
ójának lecsatlako-
fog hozzájárulni a
z a tény, hogy köz-
mely a mozgalom
irányítani, informá-
ni a német árak ne-
ására, magában vé-
az egész világon a
g egységes irányítás

ly munkával milyen
é, elég ha csak egy
ának teljesítményei-
os adatok szerint
émetországból 1932-
millió 163 ezer fran-
egy milliárd 341
csökkent, viszont
76 millió 34 ezer
import. Eszerint 22
port Franciaország-
egyis egymilliárd 145
csökkent.

g francia importjá-
ancia import Német-
kedő tendenciát mu-
szág javára dönt a
mi mérleg és 1932-
y 2 milliárddal töb-
zágba, mint ameny-
szágba, addig 1934-
csak 232 millió 313
a franciát.

y a bojkott-mozga-
sználta ki az összes
hető, hogy a londoni
szervezeti appará-
nyegesen fokozódni
bojkott eredményei

Michel Landau

zervatív diákok ösz-
yetenem. Athénből
konzervatív és kom-
összeültközlésnél több
észenyelt karhatalom
után teremtett ren-
s többben megsebe-

zervatív diákok ösz-
yetenem. Athénből
konzervatív és kom-
összeültközlésnél több
észenyelt karhatalom
után teremtett ren-
s többben megsebe-

SPORT

Veszélyben a Ripensia első helye

Cluj-Kolozsvár, dec. 4. A Nemzeti Bajnokság őszi ranglistája a vasárnapi forduló után sem alakult ki. Az a tény, hogy az Universitatea legyőzte a Ripensia kétségtelen esélyt jelent számára az első helyet illetően, annál is inkább, mint hogy még egy meccse van és jelenlegi 14 pontjához újabb két pontot szerezve azonos pontszámot szerezhet a Ripensiaival. A román szabályok szerint egyenlő pontszám esetén elsősorban a több győzelem irányadó és ennek alapján az Universitatea kerülhet az első helyre.

Mindenesetre érdekes, hogy az utolsó fordulóig nyílt a rangsor kialakulása, mely a vasárnapi mérkőzések után a következő képet adja:

1 Ripensia	11	7	2	2	30	18	16
2 Universitatea	10	7	0	3	17	10	14
3 Kinizsi	10	6	2	2	31	23	14
4 Crisana	10	6	1	3	23	19	13
5 Venus	11	6	0	5	27	21	12
6 NAC	11	5	2	4	18	14	12
7 Romania	10	4	3	3	13	11	11
8 Glória	11	4	2	5	19	29	10
9 CFR	11	4	0	7	17	23	8
10 Unirea Tr.	11	2	3	6	23	27	7
11 Juventus	10	2	2	6	13	22	6
12 AMTE	10	1	1	8	11	25	3

Hátralévő mérkőzések: Universitatea—Juventus (december 9-én Bukarestben), Kinizsi—Crisana Nagyváradon és Romania—AMTE (december 9-én) Aradon.

Buteanu Aurel dr kilépett a Sportul Zilnic szerkesztőségéből. A Sportul Zilnic ma ideérkezett számában közlemény jelent meg, mely szerint Buteanu Aurel dr, aki pár hónappal ezelőtt az említett sportlap szerkesztő bizottságába lépett, lemondott ezen tisztségéről. Magánjelentés szerint Buteanu dr lemondása a Venus—Universitatea mérkőzést követő sajtópolemia következtében történt meg.

A magyar profibajnokság őszi fordulója befejezést nyert. A rangsor a következő: 1. Ujpest (jobb gólaránnyal) 16 pont, 2. Ferencváros 16, 3. Hungária 15, 4. Bocskai 12, 5. Kispeszt 12, 6. Budai 11, 7. Szeged 11, 8. Phöbus 9, 9. III. Ker. FC, 10. Soroksár 9, 11. Attila 9, 12. Somogy 3 ponttal.

Olaszország—Magyarország válogatott labdarugómérkőzés lesz vasárnap Milanóban. A mérkőzés barátságos jellegű.

Az osztrák profibajnokság őszi fordulója is befejezést nyert. A rangsor: 1. Rapid 19 ponttal, 2. Admira 16, 3., 4., 5. Viena, FC Wien, Wacker 13—13, 6. FAC 10, 7. Libertas 9, 8., 9., 10. Wacker, Hakoah, Favorit 8—8, 11. WSC 7, 12. Austria 6 ponttal.

Zágoni Szabó Lili képművészete Kolozsváron. Zágoni Szabó Lili festőművész képművészete vasárnap, december kilencedikén nyílik meg a Minerva Rt. képművészeti termében. A megnyitó beszédet Vásárhelyi János püspökhelyettes tartja, délen tizenkét órákor. A kiállítás megtekinthető december tizenhét óráig, naponta reggel kilenc óráig este hét óráig. Belépti díj nincs.

A kolozsvári zsidó szimfonikus zenekar bemutatkozása. A kolozsvári zsidó szimfonikus zenekar, mely hónapok óta lelkes munkával tanulja be a zeneirodalom gyöngyeit, december 11-én este 9 órai kezdettel tartja bemutatkozó koncertjét az új iparkamara malota dísztermében. A nagy érdeklődéssel várt koncert műsora a következő lesz: 1. Beethoven: I. Szimfónia, C-dúr. 2. Mendelssohn hegedűkoncert zenekari kísérettel, Pop Virgil közreműködésével. 3. Schubert: Befejezetlen (H-moll) szimfónia. — A zenekart a kitűnő Boskovich Sándor vezényli. A bemutatkozó előadása a Zsidó Árvagondozó céljait szolgálja.

קאנקורו!

דיא גערליכער (סאמאשאיוואר) ארטיה איור געמיידע וועט פיר זאמארט אין ש"ב מונחה ויר"ש דער צווייטן אין ערשטלאסטער בעיה זיין ואלל אונד פאן 3 אנערקאנטע ארטיה רבנים קבלה בע- זיט. רעפערענצן וואלען געפעליגסט אהרע אפערטע אלטער וואס פארמילע זושט נד מיט קאפערן פא דיא קבלות אן פארשטאנד דער פער- וואסער געמיידע איינשיקען. געהאלט לויט גע- איינבראונג צור פראגע ווערדען נור דיא בער- פונע צוגעלאסטען.

Comunitatea Evreasca, Gherla.

December 6-án csütörtökön

DIVATREVU AZ UJSÁGIRÓKLUBBAN

Rendezői: a Hölgyfutár.

Rendezők: Wiedmann Raul festőművész, a Román Opera díszletmestere és Réthely Ödön.

Konferál: Gara Akos, Sorbán Raul.

Deveseri Anci iskolájának balettje!

Robu nem akarja megrománosítani a zsidó neveket

A cenzura ellen tiltakozott Madgearu a parlamentben

Bucuresti-Bukarest, december 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara mai ülésén Victor Ojog kéri az igazságügyminisztert, hogy azok a beszárabiai parasztok akiknek neveit az orosz uralom alatt eloroszosították, visszaváltoztathassák neveiket románra.

Robu: Ezt a jogot azonban nem adják meg a zsidóknak is.

Ghelmegeanu a konverziós törvény értelmében a Banca Nationalához juttatott 450 millió lej hovatfordítása felől érdeklődik.

Madgearu élesen tiltakozik a cenzura tulkapásai ellen. Az ABC című lapból kicenzurálták Mihalachenek audienciáját kérvényét, sőt Mihalache fényképét is.

Seicaru a külföldi orvosi diplomák érvényesítése ellen tiltakozik. Tíz év alatt az ország összes fakultásainál 1251 külföldi orvosi diplomát érvényesítettek.

Constantinescu megígéri, hogy megvizsgálja az ügyet, mire Seicaru replikában azt a véleményét fejtí ki, hogy az egye-

temek autonómiáját fel kell függeszteni, mert csak így lehet a rendet fenntartani. Ezután Nicolaeescu többségi a nemzet egészségügye érdekében szólalt fel és kérte a házasságelötti orvosi bizonyítványok kötelező bemutatását.

A szenátusban Lepadatu a fiatal orvosoknak falvakba való letelepedéséről szóló törvényét nyújtja be. A szenátus ezután Oanea szenátornak, saját kérésére, fel-függeszti mentelmi jogát, mert Kolozsváron felségvértési perének főtárgyalásán kell megjelennie. Grigore Filipescu tart ezután külpolitikai beszédet. Románia és Olaszország között nem lehet szó békés együttműködésről, míg Olaszország a magyar revizionista propagandát támogatja. Az Anschluss kérdésében is ilyen kétszínű játékot üz Olaszország. A lengyel-német megegyezés új irányt szabott Lengyelország külpolitikájának. Romániának ki kell tartania a francia szövetség mellett, melyben még soha nem csalódott és tartzkodnia kell minden kalandtól.

Jézus: „az első és legnagyobb antiszemita és nemzeti-szocialista”

Berlin, december 4. Arthur Dinter nemzetiszocialista „filozófus”, néhány ismert náci könyv szerzője tegnap előadást tartott, amelyben a következő nem érdektelen kijelentést tette: Jézus Krisztus nem csak minden idők legnagyobb antiszemita volt, de az első és a legnagyobb nemzetiszocialista is egyben.

Sztrájkbaléptek a bukaresti ügyvédek

Bucuresti-Bukarest, december 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az ifjúi törvényszék épületében a bukaresti ügyvédi kamara ülést tartott, melyen a megskün- telt ügyvédi tázak miatt feltűnőkelő határozatot hozott. Elhatározta az ügyvédi kamara, hogy amennyiben a kormány nem vonja vissza a sérelmes rendeletet, az ügyvédi kar sztrájkba lép. A sztrájk december 5-én kezdődik és addig tart, míg a kormány a rendeletet vissza nem vonja.

KÖZGAZDASÁG

A kereskedelem és az ipar javaslatai az új export-import-rendszer kérdésében

Ujra módosították az import-rendszert. Tizenöt százalékkal emelik a kontingentálási illetékeket

(Bucuresti-Bukarest, december 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kereskedelem és iparügyi minisztérium mellett működő szakosztályok vezetői legutolsó értekezletükön delegációt küldtek ki az új külkereskedelmi rendszer tanulmányozására. A bizottság tagjai a következők lettek: Brancovici professzor, a gabonaexportőrök szindikátusának elnöke, Ossiceanu mérnök, a petróleumiparosok országos szövetségének elnöke, Costinescu mérnök, a faiparosok részéről, Apostol Popa szenátor és Mociornita nagyiparos, az UGR delegátusa.

A bizottság átanulmányozta az új export-import rendszer szabályzatát és életbelépésének körülményeit és megállapításairól memorandumt értesítette Manolescu-Strunga kereskedelem és iparügyi minisztert.

A memorandum a következőket tartalmazza:

Miután az export-import rendszer alapelveit a minisztérium már megállapította, a bizottság munkája csak a rendszer gyakorlati keresztülvitelének kritikájára szorítkozhat.

A bizottság a kérdésnek átanulmányozása után a következő javaslattal fordul a kereskedelem- és iparügyi minisztériumhoz:

I. A kormánynak azon rendelkezése, hogy

az exportált áru bebiztosítottágának bizonyítására a biztosítási nyugtát mellékelni kell, általánosan elfogadható, néhány eset kivételével.

Abban az esetben, ha nagyobb exportőrtársaság, amely állandóan exportál külföldre, biztosítási pauszát köt valamelyik biztosító társasággal egy, két éves időtartamra, ettől a vállalatól évenként kell elkérni a biztosítás igazolásáról szóló nyugtát, nem pedig minden egyes exportnál.

II. „Fob” klauzálva történő árusítások esetén az áru rendszerint a vevő felelősségére exportálják, úgyhogy a következő esetek fordulhatnak elő: Ha a vásárló lejben fizeti ki a „fob” áru ellenértékét, akkor exportőr számba megy, úgyhogy reá hárulnak át a biztosítás kötelezettségei. Ha a vevő, devizában fizeti ki az ellenértéket egyenesen a Banca Nationalánál, akkor az összeg ki- egyenlítése után nem állhat már fenn semmi más kötelezettség. Ha pedig a vásárló devizában fizet az áru megérkezésekor külföldön, akkor a jegybank külföldi levelező hivatala kell a biztosítást leigazolja.

A külföldre exportált cikkek árának megállapításáról szóló szerződésekről a követ-kezőket állapítja meg a bizottság:

Az árak megállapítása rendszerint a

Banca Nationala és a szakmai egyesületek részéről történik, a belföldi és külföldi árjel-entések alapján. Csak ellentétes vélemény esetén kéri az exportőröktől a szerződés-ken, hogy levelezésükön keresztül igazolják a kifizetett összeget.

III. A külföldről járó összegeket — az export ellenértékét — vállalatok devizake- reskedelemre feljogosított banknak kell át-adják inkasszállás végett. Kivételt képeznek azon esetek, amikor a Banca Nationala ösz- szes fiókjai, valamint az autorizált pénzüg- zetek az exportőrök rendelkezésére kell áll- janak és állandó kontrollt kell végezzenek.

Milyen lesz az új importrendszer (Bucuresti-Bukarest, december 4.) A kor- mány gazdasági bizottsága — mint jelentet- tük — a tegnap este Manolescu-Strunga kereskedelem- és iparügyi miniszter elnöke- tével folytatta értekezletét. Az értekezlet az export-import rendszer végleges megál- lapításának kérdéseiről tárgyaltak. A fővárosi gazdasági körökben általában az a vélemény alakult ki, hogy a kereskedelmi miniszter az utóbbi napok, kétes eredményeinek láttán, hajlandónak mutatkozott bizonyos engedmé- nyekre az új rendszer megállapításakor képv- iselt általános alapelveiből.

Engedélyezte a gazdasági bizottság, hogy az első kategóriába tartozó áruk részére ki- állított behozatali engedélyek ne legyenek árusíthatók, prémiumot biztosítva ily módon ezeknek az exportőr-kategóriáknak. A prémiumok befizetésére valószínűleg megint fel fogják emelni tizenöt százalékkal a jelenlegi kontingentálási taxákat. A második és harmadik export-kategóriák- ba tartozó kiviteli cikkek részére engedélyez- ték a szabad árusítást.

Külföldi hírek. Svájci pénzügyi körök- ben elterjedt hírek szerint nem várható rö- zelebből változás a bécsi Kreditanstalt- Bankverein csehszlovákiai ipari érdekeltsé- geinek tulajdonjogában, mert a részvények értékesítése akadályokba ütközik.

A Financial News értesülései szerint az amerikai kormány azt a javaslatot tette a bankoknak, hogy hajlandó lenne garantálni azokat a köl- csönöket, amelyeket az intézetek iparvállala- toknak berendezéseik modernizálására nyuj- tanak. A bankok a terv ellen foglaltak állást, mert álláspontjuk szerint ez arra ve- zetne, hogy rossz adós venné fel és a hitel- életnek kárára volna az ebből az alkalomból kibocsátásra kerülő új kincstárjegyek nagy tömege.

A newyorki Federal Reserve Bank Franciaországból 7 millió 774 ezer dol- lár, Indiából 5 millió 351 ezer és Angliából 743 ezer dollár értékű aranyat kapott. — Charbinban lengyel-mandzsú bank alakult. Az intézet Varsóban fiókot fog felállítani. — Az Egyesült-Államok kivitele az év első tíz hónapjában 1767 millió dollárt tett ki az előző évi 1278 millióval szemben. A behozatal 1372 millió dollár értékű, az elmúlt év ha- sonló időszakában kimutatott 1187 millió dollárral szemben.

A római felsorolja a nek alapján, vazás a S való csatolá szág milyen Németorszá kat. A megegy tárán fekvő lyeknek kij további öt a maradnak. bányákban rolták éven ország, a má lío márkán get fizet, f pont könny mert nem amire a B sem volna zett Aloisi- szövegezte nács elé te hez azokat ják, melyek litikai prob

A franci formation desben lé egybenény francia, m mentálja. körköben i római meg hogy a fes már is lény A néme déssel nyíl A Deutsch hogy a bi tett tanus tok érdekl szándékait hogy Fran zött a Saa kérdést.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portobélyeg mellékelve van.

ארטה כשר גוט געהערע סאלאמי-פארבריק מיט גוט אייגענערטען קוואלען, פריין- ווערט צו פערקויפן. וואו זאגט דיא פערוואלטונג דיוסע בלאטטעט.

Elektro vagy galvano technikus mérnököt keresek azonnali belépésre. Érdeklődni Liebermann, Bucuresti, Str. Xenopol 5.

Megunt patefonját, lemezeit, fényképező- gépét és disztárgyait, könnyen és gyorsan értékesítheti Pax utján, Cal. Victoria 6.

Mérnök (izr., független, 30 év körül) elek- trotechnikus, ki a galvanotechnikához is ért, már bevezetett és kitűnően prosperáló bukaresti vállalat társtulajdonosa lehet benő- süllés révén. Részletes ajánlat Mérnök jelleg- re a Hegedűs hírlapokra (Oradea) címére kérérik.

Megbízható, perfekt német kisasszony, éves jó bizonyítványokkal, elhelyezkedne kisebb gyermekekhez is. Leveleket Vidékre is megyek jellegre a kiadóba kérek.

Tanárjelölt gyakorlott pedagógus elemi és középiskolások előkészítését, valamint ro- mán tanítást vállal. Cim a kiadóban.

Még m memora

A ném a szav

Genf, dec let, hogy a dött hármas letével Róm sait, hosszú megegyezést német érdelet. A megegy zottság tag ma, szerdát szövegségi t egyezésről s. A francia judas után goszláv pan légkörbe né a jugoszláv kialakulandással leszne

A római felsorolja a nek alapján, vazás a S való csatolá szág milyen Németorszá kat.

A megegy tárán fekvő lyeknek kij további öt a maradnak. bányákban rolták éven ország, a má lío márkán get fizet, f pont könny mert nem amire a B sem volna zett Aloisi- szövegezte nács elé te hez azokat ják, melyek litikai prob

A franci formation desben lé egybenény francia, m mentálja. körköben i római meg hogy a fes már is lény A néme déssel nyíl A Deutsch hogy a bi tett tanus tok érdekl szándékait hogy Fran zött a Saa kérdést.

A franci el kaposo azt a szen zék, hogy mával a n a szavazat kusok rá

Még mindig kísért a háborus konfliktus veszélye a jugoszláv memorandum miatt

Németország csak gyarmatainak visszadása ellenében hajlandó visszatérni a Népszövetségbe

Angliáé lesz a döntő szó a jugoszláv memorandum pénteki tárgyalásán. Ma kerül tárgyalásra a Saar-megegyezés ügye a Népszövetség rendkívüli ülészakának első ülésén

A német néppárt szerzi meg a saarvidéki népszavazáson a szavazatok 60 százalékát?

Genf, december 4. Jelentette az Uj Kelet, hogy a Saar-kérdés rendezésére kiküldött hármashbizottság, amely Aloisi elnökletével Rómában tartotta meg tanácskozássait, hosszú és fáradságos munka után megegyezést hozott létre a francia és a német érdekek között.

A megegyezés értelmében a hármashbizottság tagjai elindultak Genf felé, ahol ma, szerdán fogják betérjeszteni a népszövetségi tanács megnyitói ülésére a megegyezésről szóló jelentést.

A francia és német érdekek, hosszú vadjudás után létrejött összeegyeztetése a jugoszláv panasz miatt is tulfeszült európai légkörbe némi enyhülést hoztak s talán a jugoszláv memorandum tárgyalása körül kialakuló feszültségre is enyhítő hatással lesznek.

A megegyezés részletei

A római hármashbizottság jelentésében felsorolja azokat a feltételeket, amelyeknek alapján, arra az esetre, ha a népszavazás a Saar-vidéknek Németországhoz való csatolása mellett döntene, Franciaország milyen feltételek mellett engedje át Németországnak a birtokában lévő bányákat.

A megegyezés szerint, a Saar-vidék határán fekvő szénbányák közül azok, amelyeknek kijáratai francia területre esnek, további öt éven át Franciaország kezében maradnak. A szénkitermelést ezekben a bányákban 2 millió 200 ezer tonnára határozták évente. A többi bányáért Németország, a megegyezés értelmében, 150 millió márkának megfelelő megváltási összeget fizet, francia frankban. Ez az utóbbi pont könnyebbséget biztosít a németeknek, mert nem kénytelenek aranyban fizetni, amire a Birodalmi Bank minden aranya sem volna elég.

A fenti megegyezést a ma Genfben érkezett Aloisi-bizottság végleges formában szövegezte meg s ma a népszövetségi tanács elé terjeszti. A megegyezés szövegéhez azokat az ajánlatokat is csatolni fogják, melyeket a bizottság a saarvidéki politikai problémák tisztázására javasolt.

A világsajtó a Saar-kérdésben való megegyezéséről

A francia sajtó organumai közül az Information rámutat arra, hogy a Saar-kérdésben létrejött gazdasági és pénzügyi egyezmény mindkét tárgyaló fél: egy a francia, mint a német jószándékot dokumentálja. Egyébként francia diplomáciai körökben is megelégedéssel fogadták a római megegyezés hírért és megállapítják, hogy a feszültség a két hatalom között már is lényegesen enyhült.

A német sajtó egyhangulag megelégedéssel nyilatkozik a római egyezményről. A Deutsche Allgemeine Zeitung kiemeli, hogy a birodalom nagy áldozathozatalról tett tanúságot, a francia-német kapcsolatok érdekében és így bizonyítja békés szándékait. A lap utal Hitler kijelentésére, hogy Franciaország és Németország között a Saar-vidék képezi az egyedüli vitás kérdést.

A német néppárt szerzi meg a saarvidéki népszavazások többségét a Saar-vidéken

A francia, illetőleg német megegyezésével kapcsolatban genfi politikai körökben azt a szenzációsan ható jóslatot lanszírozzák, hogy a saarvidéki népszavazás alkalmával a német néppárt fogja megszerezni a szavazatok 60 százalékát, mert a katolikusok rá fognak szavazni.

Amennyiben ez a feltevés valóban bizonyul, hogy a Saar-vidék nem fog Németországhoz csatlakozni, mert a német néppárt, amely éppúgy marxista, mint nemzeti szocialista-ellenes, a jelenlegi statusquo fenntartással vette programjába.

Természetes, hogy ilyen választási kilátások mellett, amely viszont újabb feszültségek és komplikációk okozója lehet, még fokozottabb érdeklődés nyilvánul meg a saarvidéki népszavazás iránt.

Ribbentrop visszatért Berlinbe

Ribbentrop ezredes, miután a legnagyobb meglepetésre megjelent Laval külügyminiszternél és vele tárgyalásokat folytatott, tegnap este visszavonhatatlanul visszautazott Berlinbe, ahová ma a hajnali órákban meg is érkezett.

Ribbentrop Berlinbe való visszatérését a francia lapok tekintélyes része ideiglenesnek minősíti és annak a felfogásának ad kifejezést, hogy Ribbentrop a népszövetségi tanácsülés után visszatér Párizsba és vele megy Hitler helyettese Hess miniszter is, aki azután hivatalos tárgyalásokat folytathat.

Ribbentrop párizsi látogatásaival kapcsolatban, Londonban tudni vélik, hogy a németek, Ribbentrop útján közölték azokat a feltételeket, amelyeknek elfogadása esetén visszatérnének a Népszövetségbe.

Ezek a feltételek három pontban vannak kifejtve és amennyiben valóban hiteleseknek bizonyulnak, előreláthatólag nagy ellentmondásokat fognak kiváltani Lengyelországban, mert a danzigi korridor kérdésének újrendezését is kívánják.

Rothermere és a német panaszok

Lord Lothermere sajtója, a fentiekkel kapcsolatban felveti a kérdést, hogy milyen feltételek mellett lehetne megoldani az afrikai gyarmatok visszaszolgáltatását Németországnak és a lengyel korridor megfelelő elintézését. Németország egyelőre nem bolygatja Szilézia ügyét, mert úgy látszik, a német külpolitika az óvatosság útjára lépett. A német külpolitika eme változásával kapcsolatban a Times arról értesül, hogy Bécsben intézkedéseket tettek, hogy az osztrák sajtó ne közöljön kedvezőtlen híreket Németország terhére. A lap azt is tudni véli, hogy Olaszország nem hajlandó az Ausztria által megrendelt bombavető repülőgépeket leszállítani.

A jugoszláv politika, mint a Temps Belgrádból értesül, nem nézi különösebb jószemmel a német-francia megegyezést. Jugoszlávia irányadó köreiből szivesebben vennék az olasz-francia közeledési politika kezdeményezését.

A jugoszláv panasz ügye

A Saar-kérdés ügyének kedvező mederbe való terelése a Népszövetség delegátusainak érdeklődését a marseillei merénylet ügyének tárgyalása felé koncentrálna. A német-francia megegyezés után ez a kérdés foglalkoztatja az egész világsajtót, de főképpen az összes lapokat, amelyek találgatják, hogyan fog lefolyni a jugoszláv panasz tárgyalása.

A L'Oeuvre annak a nézetének ad kifejezést, hogy Genfben minden erőfeszítést meg fognak tenni a mérséklet szellemének fentartása érdekében.

A lap a nemzetközi politikában szerepet játszó genfi körökből azt az értesülést közli, hogy Eden angol fődelegátus határozott megbízást kapott kormányától ar-

A három német követelés állítólag a következő:

1. A német gyarmatok visszadása.
2. A danzigi átjáró és Danzig kérdésének elfogadható rendezése.
3. Németország jogainak biztosítása a védekezési fegyverkezésre.

Londoni jelentés szerint, ezekkel a német követelésekkel szemben, Anglia csupán a következő engedményekre volna hajlandó Németországgal szemben: Hajlandó elismerni a németek fegyverkezési egyenjogúságát, ha Németország visszatér a Népszövetségbe és a leszerelési konferenciára és egyúttal aláír egy olyan támadást kizáró szerződést, mely hasonlít a Laval által ajánlott keleti paktumhoz.

Angliában egyébként nagy jelentőséget tulajdonítanak a Saar-kérdésben létrejött megegyezésnek, melyet jelentős lépésnek tekintenek a béke felé. Eden angol főpécstőr, Anglia genfi főmegbízottja, repülőgépen Párizsba utazott, ahonnan Laval külügyminiszterrel folytatott tárgyalásai után folytatja útját Genf felé. Meglehet, hogy Sir John Simon is Genfbe utazik, de ezirányban még nincs döntés. Angliában nagy fontosságot tulajdonítanak Laval és Ribbentrop megbeszéléseinek is, bár a Reuter távirati ügynökség párizsi jelentése szerint, Londonban tülözzék ennek a tárgyalásnak jelentőségét, melyet francia külpolitikai körökben nem tartanak túlságosan jelentősnek. Londonban mindamellett azt hiszik, hogy az egyszer megkezdett francia-német tárgyalások most már tovább folytatódhatnak és esetleg megegyezésre is vezetnek.

A SZEKREKEDÉS OKA LEGTÖBBSZÖR A VASTAGBÉL RENYHESEGÉBEN KERESENDŐ.

A renyhe bélműködést a fel-fuvidás, bevont nyelv, gyakori fejfájás jellemzi. Az Artin dragée hatóanyagai a vastagbélben fejtik ki hatásukat kizárólag enyhén, a belek izgatása nélkül. A kicsi Artin dragée bevétele kellemes. Az ARTIN hatása alatt az anyagcsere bomlási termékei, az emészthetetlen anyagok, a bél-gázok fájdalommentesen távoznak a bélből.

magyar faluban tartózkodott, nem messze Jankapusztától, ahol egy Dénes nevű parasztnál szállt meg. Aznap este nyolc órakor egy magyar csendőrtiszt érkezett Belezára, felkereste Perseczet, aki vele együtt autón Jankapusztára ment. Ott Persecz megparancsolta a terroristáknak, hogy készítsék elő poggyszakait.

Murakeresztur állomáson a terroristákat a rendelkezésükre bocsátott két vonatra ültették és Iharosra küldték. Iharosról Persecz Budapestre ment, mialatt embereit a magyar csendőrök elbujtatták.

Mindez azt bizonyítja — írja a Politika — hogy a magyar hatóságok ismerték a merénylet napját és tudtak Persecz abban való részességéről is. A lap szerint Persecz Budapestről Bécsbe telefonált Persecznek, aki kurír által levelet küldött neki. E levél vétele után Persecz rögtön a rendőrségre ment, majd az olasz követ-ségre.

A lap azzal fejezi be cikkét, hogy a fentiek ellenére Persecz még mindig Magyarországon tartózkodik.

A Rador párizsi jelentése szerint, Toulon mellett a hegyekben elfogtak egy Vinko Pavlovics nevű horvát egyént, aki bevallotta, hogy tagja volt az Ustasa szervezetnek és három hónapja rejtőzködik a hegyekben. A touloni rendőrség valószínűnek tartja, hogy Pavlovicsnak része volt a marseillei merényletben.

Jeftics és Litvinov Genfben utaztak

Ma, a népszövetségi tanács rendkívüli ülészakának megnyitói ülésén, a Saar-ják tárgyalni. Valószínű, hogy ennek az ügynek a letárgyalása az előzetes megegyezés létrejötté folytán nem fog különösebb komplikációkat okozni.

Nemzetközi politikai körökben annál nagyobb aggodással tekintenek a rendkívüli ülészak pénteki ülésére, amelyen a jugoszláv memorandum ügye kerül megvitatásra. Bár a kedélyek ma határozottan nyugodtabbak s a feszültség némileg enyhült, mégis bizonyos aggodalommal tekintenek a pénteki ülésre.

A francia lapok közül az Oeuvre annak az aggodalmának ad kifejezést, hogy nem lehet tudni: hová fog vezetni Genfben a marseillei büntény háttérének felderítésére irányuló vita. Valószínűnek tartják, hogy a kérdésben ezáltal is Angliáé lesz a döntő szó Genfben.

A diplomáciai tárgyalások pénteki ülésével kapcsolatban még mindig folytak. Laval tegnap hosszabb megbeszélést foly-

(Folytatása a 8-ik oldalon.)

Hogyan helyezkedtek el az erdélyi chalucok a palesztinai építőmunkában

Az erdélyi zsidó ifjuság megoszlása a falusi és városi munkában. Nagy nehézségekkel küzd a kivándorolni akaró ifjuság

Meg kell alakítani a chalucbarátok körét

Cluj Kolozsvár, dec. 4. (Az Uj Kelet tud.) Az ektelen lármá és zivajgás az uccára hallik: az emberek megállanak, benéznek a kapu és megállapítják, hogy az udvaron vídám az élet. Héber dalok mellett fiatalok: lányok és fiúk táncolnak. Játékok és mókák között kergetőznek. Az a hangos helyiség, melynek udvarában ilyen jókedvben folyik az élet, a cionista szakszótárban ulamnak nevezetik. Eredetileg a mindenséget, az egész világot jelentette a szó, ebben az értelemben azonban annak a 70-80 cionista fiatalnak az egész világát szimbolizálja. Itt tanul héberül, itt tanulja meg Palesztina földrajzát, a viszonyokat, a chalucot történetét, a cionizmus történetét, zsidó történelmet, innen küldik ki dolgozni hachsarára és végül kapja meg a csertifikátot, amellyel allijázik, Erec Jiszraélbe. Ha valaki nem tudná: nachsara: előkészítő chalucetiep, allija: bevándorlás.

Mi is befordulunk az udvarra. Pont, amikor a játéknak vége van. Most ugyanis komolyabb dolgokról van szó. Csertifikátokról. Az angol kormány kegyes volt 7500 chaluc számára bevándorlási engedélyt adni. A dolgot megtárgyalandó. Ebből a felévi kvótából Romániára már nagyobb kvantum esik, mint az eddigi éveken. Igaz, hogy most is a németek kapják az egyik harmadot, a lengyelek a másik harmadot. Az országok között versengés van. Romániára jut kb. a harmadnak az egynegyede. Ebből a Hechalucnak jut 65 százalék. A Hechaluc elosztja a szervezetek között a csertifikátot, a szervezet elosztja országgrészenként. A másik 35 százalék megy a Palesztina-hivatalokhoz, melyek

	allijázott
Aviva-Barisszia	37 embert
Noár Hacioni	50 embert
Hasomér Haciai	75 embert
Bné Avoda	10 embert
Poále-Mizrachi	70 embert

Ez pedig azt jelenti, hogy az erdélyi chalucnevelés ellen hiába intéznek támadásokat jobbról-balról egyaránt: az emberek produktivizálása terén ez az eredmény igen figyelemreméltó. Különösen a kibuc életformában való elhelyezkedés nagy aránya mutatja, hogy az embereket kellő felkészültséggel engedték utnak. Az egykori galutbeli polgárgyerek keménykötésű munkásokká alakultak át Palesztinában. Ugyanakkor a galutban üresen állanak a zsidó tanoncotthonok és zsufolásig tömötték a középiskolák.

A szervezetek pedig szörnyen szinlik a szegénységet. Nincs pénz hachsaratelepekre. A fiúk és lányok nyomoruságos napszámokért dolgoznak az egyes telepeken és aztán, mikor megérkezik a csertifikát, nincs miből allijázni. Az allija költségek alaposan megviselik egy chaluc hozzátartozóit, ha a hozzá tartozóknak van egyáltalában pénzüik.

Ha nincs, akkor a szervezetnek kell elteremnie a Keren Alliját. Ezpedig a rendkívül igénybevett zsidó közösségben nagyon nehéz dolog. Ime, miből tevődnek össze egy chaluc kivándorlási költségei:

Vizum 400 lej; Palesztina kormány bevándorlási illetéke 1250 lej; A chalucnak feltétlenül szükséges pénz az utra 1500 lej; Mezőgazdasági házak építésére illeték 100 lej; Keren Kajemeth 50 lej; Hechalucnak 450 lej; Különböző alapok 200 lej; Hajójegy 1150 lej; Utlevél 1200 lej; Összesen: 6300 lej.

Ennek a pénznek az előteremtése a teljesen szegénysorsu allijázó részére egyike a legnehezebb feladatoknak. Hogyan teremtik elő? Hogyan jut pénz hachsarára, utiköltésre, vizumra és annyi egyéb kiadásra? Evégből felkerestük Weinberger Nándort, az EKIT elnökét, aki a következőképpen nyilatkozott a kérdésre:

— Az volt az elképzelésünk, hogy az ifjuság produktivizálására az összes szervezetek együttműködését hozzuk létre. Lehetetlenség azt kívánni, hogy ezek a terhek csak a kis cionista közösségre háruljanak, amikor a produktivizálás ilyen jelentős eredményeinek a zsidóság minden rétege egyaránt látja a hasznát. Tehát a helyes út az volna, hogy minden testületünk és szervezetünk költsévetésében biztosítson a kivándorlási költségek számára egy bizonyos összeget.

nagyjában hasonlóképpen osztják el a csertifikátokat.

Miért van most vita az ulamban? Hozzávetőlegesen meg lehet állapítani, hogy a szervezetnek mintegy 10-12 hachsaróztott tagja megy ezzel a csertifikát-mennyiséggel. Ki kell tehát választani az embereket. Csak úgy találomra, mert a végső szót amugyis a szervezet központi vezetősége mondja ki a személyek megválasztásánál. És itt aztán olyasmit lát az ember, ami merőben ellentéte az előbbi játékos jelenetnek. Az isménti kép a fegyelméletlenség netovábbja volt. Ez pedig a fegyelméletlenség egészen ritka példánya. Felszólal X chaluc. Előadja, hogy családjában mindenki munkanélküli. Apja nincs, az anyja trafikérlő, gyenge jövedelemmel. Neki feltétlenül mennie kell.

Y. felszólal. Kijelenti, hogy amennyiben a központ hozzájárul, tavaszig vár, átengedi az elsősegét X-nek. És így megy tovább, 12 esetben. Fiúk, lányok. Többen közülök völegény-mennyasszony. A legnagyobb egyetértésben. Senki sem orrol, senki sem lép ki a szervezetből. Mindenki megbékült az esetleges késő allija gondolatával. És kezdődik a héber tanulás, az ulamban...

Milyen eredményei voltak eddig ennek a munkának és milyen eredményei lesznek a jövőben. A multa büszkék lehetnek az erdélyi zsidó apák. Ime, szervezetenként, hogyan mentek ki, hogyan végezték el önmagukon az átrétegződés programját, amiről itt, a Galutban annyit beszélnek és olyan kevés eredménnyel?

Az egyes szervezetek adatai a következőképpen festenek:

	kibucban él	falusi munkás	városi munkás
20 Gereában	6	11	
20 Daganja	20	10	
70 14 Ramatajim			14
(56 Kfar Szaba)	2	3	
	4	6	
8	28	34	

Korántsem lehet azzal megelégedni, hogy a zsidó társadalom minden rétege jól-rosszul felnevelte a maga fiatalját és aztán semmire jusszon az egyetlen produktivizálási munkára, a chalucra. Semmire sem igazság, hogy a cionista csoportok vállalják ennek a dolognak minden gondját és felelősségét. Az a véleményünk, hogy a hitközségek sem zárkozhatnak el az allija alapok támogatása elől. Ugy képzeliük, hogy széles alapokra fektetve meg kell alakítani a Jödidé Hechalucot, a chalucok barátainak körét, amely az egyes szervezetek közreműködésével, paritásos alapon jönne létre és teremtené elő az allija alapjait. El sem lehet képzelni, hogy ebből az együttműködésből bármelyik szervezet is kivonhatná magát, hiszen a chaluc munkából eddig minden csoportnak csak előnye származott. Az előnyt pedig legalább ebben a formában honorálni kell.

Eddig a nyilatkozat. Készül tehát a Jödidé Hechaluc.

Olyan alakulat ez, amelynek támogatása mindennél fontosabb erkölcsi kötelesség. (—lay)

Rendkívüli alkalmi vétel!

Renan Ernő: A kereszténység eredetének története:

- I. kötet Jézus élete.
- II. kötet Az apostolok.
- III. kötet Szent Pál.
- IV. kötet Az Antikrisztus.
- V. kötet Az evangéliumok.
- VI. kötet A keresztény egyház.
- VII. kötet Markus Aurélius.

A hét kötet díszes egyszázas kötésben összesen:

Lei 450

Cultura könyvkereskedés

Cluj, Str. Memorandului 4.
Vidékre a pénzt előre beküldve portómentesen szállítjuk.

Radió ujdonságok

csak az

ELECTRICA-nál

Calea Victoriei 1.

SZÍNHÁZ-FILM

Szombaton délután 4 órakor Sárga lilium olcsó helyárakkal. Solymosán Magdával

Szombaton este Molnár-premier: Az ismeretlen lány

Hétfőn kezdte árusítani a pénztár a jegyeket a színház szombaton kezdődő előadásaira és már az első napon olyan érdeklődés nyilvánult meg, az előadások iránt, amely kétségteljesen bizonyítja annak a bizalomnak, amely a közönség részéről a színház odaadó, lelkes művészi célokat szolgáló munkássága iránt megnyilvánul.

A színház mindent elkövet, hogy erre a bizalomra rászolgáljon, amit mi sem bizonyít jobban, hogy váradi tartózkodása alatt a társulat erejét megfeszítve dolgozott, hogy hazaérkezve a legjobb darabokat a legjobb előadásokban hozhassa színre.

Szombaton este első premerként Molnár Ferenc Az ismeretlen lány című új Budapestre még ma is óriási sikerrel színrekerülő darabja van műsoron, kitűnő szereposztásban, a Kádár Imre körültekintő, nagyszerű rendezésében teljesen új díszletekkel.

Szombaton délután a nagyszerű Sárga Lilium kerül színre igen olcsó helyárakkal Solymosán Magdával. Erre az előadásra a legdrágább jegy 23 lej minden illetékkel együtt, de erkélyülést már 13 lejért is lehet kapni.

Jegyeket a színház pénztáránál lehet váltani délelőtt 9-től 1-ig és délután 4-9-ig.

A csernovici zsidó színház-társulat erdélyi vendéjátéka

Arad után Nagyváradra mennek

Arad, dec. 4. A csernovici zsidó színház aradi vendéjátékáról a legjobbat írhatjuk. Művészi és kasszasikerük sehol sem lanyhult, ellenkezőleg mindenütt fokozódott. Ahol megjelentek, ott a zsidó közönség valóságos fölvillanyozva várta őket és az első bemutatkozás után a lelkesedés atmoszféráját árasztották.

Aradon hétfőn este a „Komödiantin” operettben szünni nem akaró tapssal ünnepezték a divát és a társulat tagjait.

Szerdán este 9 órai kezdettel „Die Schickerte” című operett megy, csütörtökön a „Harz was bengt” háromfelvonásos operett. Pénteken a társulat nem játszik. Ezután Nagyváradon fognak bemutatkozni, amelynek zsidó közönsége lázas érdeklődéssel várja Sidy Thalékat, akiknek kitűnő hírét eddigi szereplésük jól megalapozták.

— Adele Kern, Bécs közkedvelt énekesnője Clujon. Sajtóbenutató alkalmával láttuk tegnap a „Tavasz szimfóniája” Adele Kern filmet. Rendkívül finom operett ez, melynek címszerepét Bécs legjobb énekesnője alakítja. A film kedves története nagyszerű alkalmat ad arra, hogy Johan és Oszkár Strauss fülbemászó zenéje és Adele Kern csodaszép hangja kifejezésre jussanak. Tiszta csengő, meleg hangja van, mely mindenkit meghódít már az első pillanatban. E filmben, mely Adele Kernnek első alakítása, a legszebb dalokat és áriákat énekli. A kiváló énekesnő csodás hangja mellett nagyszerű játékszói tehetséggel is bír. Elsőrangú művésznő. Meghódító természetességgel játszik. Partneréi a nagy népszerűségnek örvendő Seöke Szakáll, a közkedvelt Oskar Karlweiss, a bájós Ursula Grablay és a kitűnő Hans Thimig. A filmet e hét folyamán mutatja be a Select mozgó.

MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA:

Szombaton, dec 8-án d. u. 4-kor: SÁRGA LILIAM. (Solymosán Magdával. Nagyon olcsó 23 lej helyárakkal.)

Szombaton este 9-kor: AZ ISMERETLEN LÁNY. (Molnár Ferenc óriási sikerű színműve. Romániában először. Premierbérlet 12. szám.)

Vasárnap d. e. 11-kor: MIKULÁS DEL-ELŐTT. (Ének, zene, tánc, ajándékosztogatás. Nagyon olcsó helyárak. Legdrágább jegy minden illetékkel együtt 23 lej.)

Vasárnap d. u. 3-kor: VADVIRÁG. (Solymosán Magdával a címszerepben. (Mérés-kelt helyárak.)

Vasárnap d. u. 6-kor: AZ ISMERETLEN LÁNY. (2-odszor. Rendes helyárak.)

Vasárnap este 9-kor: SZIBILL. A mult ciklusban felújított nagyszerű Jakobi-operett balalajakorussal, rendes helyárakkal.)

Hétfő 1/2-9-kor: AZ ISMERETLEN LÁNY (Molnár Ferenc új színműve 3-adszor.)

Kedd 1/2-9-kor: AZ ORVOS. (Az utóbbi évek legnagyobb színpadi sikere. Sidney Kingsley 3 felvonásos, 9 képből álló drámája. A budapesti Vigszínházhoz hasonló pazar kiállításban és brilliáns szereposztásban. Premierbérlet 13. szám.)

Szerda 1/2-9-kor: AZ ORVOS. (2-odszor.)
Csütörtök 1/2-9-kor: AZ ORVOS. ((3-adszor.)
Péntek 1/2-9-kor: AZ ORVOS. (4-edszer.)

A ROMÁN OPERA MÜSORA:

Szerda, december 5: Szimfónikus hangverseny. (Loebe Elvira zongoraművésznő közreműködésével.)

Péntek, december 7: Suzanne titka; Élet és halál; Cassa Noisette; Peer Gynt.

Vasárnap, december 9: (Matiné): Suzanne titka; Élet és halál; Cassa Noisette; Peer Gynt.

ROYAL MOZGÓ MÜSORA:

Ma, szerdán. Nagy premier: Heidelbergi szerelem. Főszerepben Liane Haid, Kalp v. Goth, Harry Hardt. Operett világsláger tele énekkel, táncsal, fiatalossgal és mindenkifelett szerelemmel.

ÉPÍTŐMUNKAS-MOZGÓ MÜSORA:

Szerdán 5 és 7 órakor utójjára: PANIK A VÁROSBAN. Izgalmas cirkuszdráma. Főszerepben: Buster Grebe és Francis-kay. Csütörtökön 5, 7 és 9 órakor: A SZŐKEVÉNY. Keleti milióben lejátszódó háborus filmdráma. Főszerepben: Lorette Young és Victor Iory. Helyárak: 10 és 12 lej.

HIREK

— Dr. Olsvanger előadása „Mózes“-ről. December 6-án, csütörtök este fél 9 órakor az unitárius kollégium disztermében bibliai előadást tart előadást dr. Immanuel Olsvanger, a kolozsvári zsidóság illusztris vendége. Még élénken emlékeztünkben élnek dr. Olsvanger lebilincselően szép irodalmi előadásai, melyeket ezelőtt 8 évvel Kolozsváron tartott. Mózes, a zsidó nép legnagyobb történelmi alakja, valóban Olsvangerhez méltó téma. Zsidó és nemzsidó intellektuális körök nagy érdeklődéssel tekintenek az előadás elé, amely Olsvanger előadásai közül a legszebbnek, legmegkapóbbnak ígérkezik.

— Ellenőrző kirendeltségeket állítanak fel a jugoszláv határállomásokon az import megfigyelésére. Belgrádból jelentik: A fontosabb jugoszláv határállomásokon ellenőrző kirendeltségeket felállítását tervezik, amelyek az import közvetlen megfigyelésével lesznek megbízva. Olyan cikkeket, amelyek az országban kellő mennyiségben és minőségben előállíthatók, nem fognak többé importra engedtetni.

— Szabadon bocsátják a macedón interaktákat Bulgáriában. Szófiából jelentik: Ugy hírlik, hogy még karácsony előtt megkötötték a macedón internáltak első csoportjának szabadon bocsátása.

— Megnyitott a francia gyarmatok birodalmi gazdasági konferenciája. Párizsból jelentik: Megnyitott a francia gyarmatok delegátusainak birodalmi gazdasági konferenciája, amelyen Lebrun elnök és Rollin gyarmatügyi miniszter mondottak megnyitói beszédeket.

— A Skoda-művek kompenzációs osztálya önálló társasággá alakul. Prágából jelentik: A Skoda-művek kompenzációs osztálya önálló társasággá alakul. Ezt az osztályt hónapokkal ezelőtt amiatt szervezték meg, hogy innen intézzék a külföldről kompenzációként kapott árukat, vagy félkészgyártmányok és nyersanyagok továbbítását a belvárosi ipar és kereskedelem céljaira. Pl. Perzsiából a megrendelések ellenértékéért nyersbort, pamutot, szőnyegeket kellett átvenni, Egyiptomból pedig szintén pamutot.

— Állami kezelésbe veszik Bulgáriában is a sorsjátékot. Szófiából jelentik: A bolgár kormány elhatározta, hogy az osztálysorsjátékot állami kezelésben fogja lebonyolítani mert a sorsjáték kezelésbe vételére csak egyetlen külföldi pénzcsoport nyújtott be ajánlatot s kedvezőtlen feltételei miatt el kellett utasítani.

— Elfogták a spanyol forradalom vezetőjét. Párizsból jelentik: A Paris Soir távirata szerint sikerült elfogni az asturiai hegyvidéken a legutóbbi forradalmi megmozdulás vezetőjét, Gonzalest. A forradalmárvezért hadbíróóság elé fogják állatani.

Ma, szerdán ROYAL SLÁGER-mozgóban
HEIDELBERG-I SZERELEM
Főszerepben: LIANE HAID

Következő film:
FOLYIK A TÁNC... FOLYIK A VÉR...
A legnagyobb sláger

— Rövid hírek mindenünnen. Grenoble mellett egy 20 újságíró szállító autóbussz összeütközött egy teherautóval. Két halott, 2 súlyos sebesült. — Pénteken indul a sielők első idei különvonata az Óriáshegységbe, ahol 1300 méteren felüli régiókban már mindenütt jó sí-téren van, a legtöbb helyütt 20 cm. új hóval is. — Az Evening Standard berni jelentése szerint az árdragítás megakadályozására Svájcban is árelenőrző hivatal felállítását tervezik. — Koreában kivándorlási társaság van alakulóban, amely terbe veszi több száz ezer koreai telepes Mandzsuriába történő áttelepítését. — A Salzkamergut határvidéken levő Strobl közelében lavaomlás egy személyt eltemetett. Holtan ásták ki a hórétteg alól. — Pomeránia partvidéke mentén erősen havazik. — Tegnap immár két hónap leforgása alatt a hetedik tájfűny pusztított Luzon-szigeten. Az áldozatok számát 400-ra becsülik. Az anyagi kár felbecsülhetetlen. — Bettlesville városban (Oklahoma állam) Willy Post, a híres távrepülő 14 ezer 600 méter magasságot ért el, amivel megdöntötte az olasz Donati hadnagy magassági világrekordját. — Nagyszámu protestáns lelkesek tegnap kivonultak a Deutsche Christen templomból és átpártoltak a Deutsche Glaubensbewegung csoporthoz, amelynek doktrínái a régi pogánynevet kultusz, Wotan istenét teszik magukévá. — Marconi tulságosan megaróttette magát az utóbbi hónapok kísérletezéssel, úgyhogy kórházba kellett szállítani.

— Nehéz székülésben szenvedők, akiknek gyakori fejfájás, mellnyomás, szívdobogás, gyomorműködési zavarok és különösen fájdalmas végbélbajok — mint aranyér, repedés, előesés, polipus, sipoly, szűkület — teszik az életet nehezzé, igyanak reggel és este negyed pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet.

— Buresch osztrák pénzügyminiszter látogatása Mussolininál. Rómából jelentik: Az osztrák népszövetségi köicsőn olasz trászának konverziója ügyében az olasz fővárosban tartózkodó Buresch osztrák pénzügyminiszter látogatást tett Mussolinai miniszterelnök-nél, Jung pénzügyminiszternél, Suvich külügyi államtitkárnál és Antoninánál, a jegybank kormányzójánál. Az olasz pénzügyminiszter délben villásreggelit adott osztrák kollégája tiszteletére.

— Még mindig a Tischler-erdők kisajátítása. Bukarestből jelentik: Popescu-Pera földművelésügyi vezérfelügyelőt, akit azzal vádoltak meg, hogy meghamisította a néhai Tischler Mór tulajdonát képező erdőkről készített szakértői jelentését, a bukaresti törvényszék felmentette a hamisítás vádjá alól, miután a per egyik tárgyalása során a tanuként beidézt Tischler Mórt lelőtték. A felmentő ítélet ellen egy a földművelésügyi minisztérium, mint a magánvádlóként szereplő mócok fellebbezést jelentettek be. Az ügy a bukaresti tábla elé került. A mai tárgyaláson a beidézett tanuk közül nem jelentek meg Lapedatu kultuszminiszter és Cipoiuan volt földművelésügyi miniszter, mire a tárgyalást 1935 február elsőjére halasztották el.

— Ezrével tűnnek el a gyermekek Amerikában. Newyorkból jelentik: Az Egyesült-Államok statisztikai hivatalának megállapítása szerint Newyorkban és a vidéki városokban évenként átlag három ezer 4-10 év közötti gyermek tűnik el. A statisztikai kimutatás alapján a kormány törvényjavaslatot készít elő, mely kötelezi az összes iskolát arra, hogy újjelenyomatot készíttessenek az iskolákba beiratkozott gyermekekről.

Ma!
AZ OPERA NAGY SZIMFONIKUS KONCERTJE
ELVIRA LOEBE ZONGORAMŰVÉSZNŐVEL
Kezdete: fél 9 órakor
Vezényel: Bobescu

— Megjelent Pelz regényének második kötete. A Pharos könyvsorozatnak negyedik kötete, I. Pelz híres regényének, a „Calea Văcărești“-nek második része is kikerült a nyomdából és a posta jórészt széjjel is vitte. Ez alkalomból arra kéri a Pharos kiadóhivatala mindazokat, akik az előfizetést nem újjították meg, hogy az összeget küldjék a vállalat (Cluj, str. Baron L. Pop 23.) kiadóhivatalába. Itt említjük meg, hogy a „Calea Văcărești“ magyar fordításáról a bukaresti román sajtó is nagy szimpátiával irt és jelentős kultureseményként méltatta.

— Divatrevü az Újságíróklubban. Páratlan esemény lesz a kolozsvári uri társaságnak. Csütörtökön este rendezi a Hölgyfutár az Újságíróklub pompás nagytértermében Divatrevüjét. A Divatrevü művész rendezését Wiedmann Raul, festőművész, a Román Opera diszletmestere végezte. A pazar látványosság és művészi finomság legjobb produktuma teljesítménye. Az előadást Gara Ákos verses konferánza kíséri, amit románra Sorbán Raul fordított. Külön eseménye az estének Devecseri Anci balettkarának fellépése, mely a verses és zenével kísért szindarab keretében egészíti ki a művészi estét. A szindarab főszerepét és rendezését Réthely Ödön vállalta.

Modern csőbutor és csillár detail-kiszolgálásnál is Gyári áron!

GRUNWALD
100 DECEMBER 25 TEL. 7-40

— Földgázot találtak a Duna deltában. Bukarestből jelentik: A Braila és Tulcea közötti mocsaras vidéken érdekes leletre bukkant a közlekedésügyi minisztérium vizrajzi osztályának egyik tisztviselője. A Filipoiu-csatorna mellett ásásokat végezve, husz méter mélységben olyan földrétegre találtak, amelyből gáz áramlott ki. Mémőkök szálltak ki a helyszínére, akik megállapították, hogy földgázról van szó. Hogy erről bizonyosságot szerezzenek, gyűjtőanyagot helyeztek el a gázforrás közelében. A gáz lángott fogott és 15 méter magas oszlopban égett, úgyhogy csak a legnagyobb erőfeszítések árán sikerült eloltani. A közeli területeken ásásokat végezve, hasonlóképpen felfedeztek gázforrásokat, de már az első vizsgálat során kiderült, hogy a földgáz mennyiség nem olyan nagy, hogy rendszeres kiaknázása lehető volna.

— A tordai Aviva-Barisszia chanuka-ünnepélye. December 2-án, vasárnap este jóit sikerült chanuka-ünnepélyt rendezett a tordai Aviva-Barisszia. Az ünnepélyt László Ius vezette be, majd Grosz Jehuda, az Aviva-Barisszia generál kibbucának tagja tartott nívós előadást „Régi és új makka-beusok“ címmel. Párhuzamot vont a hajdani szabadságharc és a mai országépítés között, ismertette a palesztinai munkásság szerepét a nemzeti megújulásban, a palesztinai héber irodalom és művészet fejlődését, stb. Az előadónak Benedek Lajos mérnök, a cionista helyicsoport elnöke mondott köszönetet a hallgatóság nevében.

— A hadirokkantak s hadiözvegyek holnap szerdán folyó hó 5-én délután 6 órakor a J. Maniu (Szentgyház) uccá 4. szám alatt, földszint balra, gyűlést tartanak, amelyre minden érdekelt köteles megjelenni, mert a segélynévsor véglegesen meg lesz akkor állapítva. Dr. Juga rokkant kapit. elnök.

— Fej-, váll- és ágyékrheumánál, ischiásnál, idegfájdalmaknál, szaggatásnál és zsábnál a természetes „Ferenc József“ keserűviz rendkívül hasznos háziszor, mert korán reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti.

WIMPASSING

WIMPASSING
100 DECEMBER 25 TEL. 7-40

Mennyibe kerül egy viládkörűli utazás?

Egy viládkörűli utazás mindig is sok ember teljesülhetetlen vágya volt. Ma már nem tartozik a ködös, mennyeli vágyak közé. Az angol lordok és az amerikai milliomosok még ma, a gazdasági krízis idejében is, megengedhetik maguknak, hogy előkelő hajón végigjárják a tengereket, auton és vasutakon a szárazföldet. Ot-hat hónapig tart ez az ut, aztán nyugodtan állíthatják magukról: megkerülték a földet. Arról természetesen szó sem lehet, hogy a föld minden részét láthassák, hiszen még ma is óriási ismeretlen területei vannak földünknek.

A rendes viládkörűli ut nem is tulságosan drága. A Franconia, vagy az Empress of Britain hajón negyszáz guineába kerül a földkörűli utazás, vagyis valamivel több egynegyedmillió lejnél. Ez azonban az egyszerűbb igényű utasok kielégítésére szolgál. Ugyanazon a hajón az elsőosztályú lakás és ellátás éppen a duplájába kerül. A turákat egy alitják össze a hajóstársaságok, hogy látni lehessen Egyiptomot, Indiát, Kínát, Hawy-szigetét. Több, mint negyven kikötőben száll ki az utas. A viládkörűli utak rendszerint januárban kezdődnek azért, hogy a lehető legjobb évszakban kerüljenek a tropusi vidékekre.

A nagy utat azonban olcsóbban is meg lehet tenni, ha az ember például Marseilleben a Messenger Maritimes egyik gőzösére száll fel, vagy pedig Japánban a Pacific Linie egyik hajójára és Amerikában és Kanadában vonatra ül, Newyorkban azután a Compagnie Generale Transatlantique egyik hajóján folytatja útját. Ez az ut mindenesetre hosszabb tartalmu és kissé fáradságosabb is, de körülbelül 120 ezer lejért meg lehet csinálni. Ennél is olcsóbban lehet körül utazni a földet, ha az ember ugynevezett etap-utazásra szánja magát, vagyis ha a postagözösöket várja be, vagy alkalmakat keres arra, hogy kisebb teherhajókon utazzon. Ehhez azonban igazán hosszú idő kell, legkevesebb egy esztendő. Azonfelül sok nyelvet kell tudnia az illető világtutazónak és rá kell szánnia magát arra is, hogy nagyon szerényen fog étkezni és igénytelenül lakni. Ceylonban meg kell elégednie gyümölcskoszttal, Japánban hallal és rizszel. Ilyen körülmények között alig százezer lejért a „világutas“ címet szerezheti meg magának az ember. Sokan sportból, vagy spínből, vagy fanatizmusból is megcsinálják. De aki erre elszánja magát, bizonyára tanulságosabb élményekkel gazdagodik, mint azok, akik luxushajókon és autókton járnak be a világot. Alkinek egyébként vérebén az utazás szenvedélye, nem is tud ugy utazni, hogy ne lásson egyebet elsőrendű hajókabinnál, a piramisoknál és hotelek-völ való szép kilátásnál.

Ujabbban az angol diákok között divat az ilyen viládkörűli utazás. Az eltöltött időt beszámítják tanulmányi idejükbe, ha utazásaiokról szakmájukba vágó tanulmányokat végeztek. Ezek már 40-50 ezer lej értékű angol pénzből tudtak kijönni anélkül, hogy levelezőlapokat áruáltak volna. Kanadában egy turistaegyesület a napokban megszervezte a viládkörűli utazásokat és pedig olyan olcsó áron, hogy azt minden középpolgár megfizetheti. Eszerint egy hat hónapig tartó tengeri ut ára 60 ezer lej. A viládkörűli utra olyan sokan jegyeztették elő magukat, hogy az egyesületnek újabb gőzösökről kellett gondoskodnia, hogy az igénylőket kielégíthesse.

— Árverési hirdetés. 185 értékes festmény (Bitay, Gáll F., Merész Gyula, Jandy, Kabos, Molnár stb.) kerül darabonként árverésre, folyó hó 6-7-én, csütörtök és péntek délután fél 5 órától volt Egyetem ucca 3. üzlethelyiségben.

UJ KELET Legújabb hírek

A nemzeti parasztpárt kivonul a parlamentből?

Ezer nemzeti parasztpárti ügyvéd jelentkezett a Skoda-ügy vádlottainak védelmére

Bucuresti-Bukarest, december 4. Lapunk más helyén beszámolunk azokról a váratlan komplikációkról, amelyek a Skoda-bizottság tegnapi ülésén merültek fel és amelyek csak arra alkalmasak, hogy még jobban elmérgesítsék ezt az egyébként is már a belpolitikai élet tengerikigijává dagadt ügyet. A legújabb jelentések arról tanuszkodnak, hogy ez a kérdés még mindig kibontakozóban van s a közeljövőben még nem egy nagy meglepetéssel fog az ország közvéleményének szolgálni.

Kivonulás a parlamentből

A Tempo értesülése szerint a Bentoiu-féle jelentés vitája alkalmával a kamarában Maniu Gyula fel fog szólalni Cihoski tábornok védelmében. Maniu bizonyítani fogja a tábornok ártatlanságát, szolidaritást fog vállalni volt hadügyminiszterével és értésére fogja adni, hogy e szolidarizálás minden következményét magára vállalja.

A nemzeti parasztpárt vezetősége áttanulmányozta a Bentoiu-jelentésnek a kamarában való vitájával kapcsolatos lehetőségeit.

Felmerült a terv, hogy a párt vonuljon ki a parlamentből abban az esetben, ha a jelentést megszavazzák.

Erről a tervről azonban úgy látszik lemondtak. A nemzeti parasztpárt magáév teszi a Popovici Mihály, Cihoski tábornok és Boila ellen felhozott összes vádakat. Ennek következtében a párt ügyvéd tagjai sorra jelentkezni fognak védelmükre. Már felhívást is intéztek hozzájuk és esetleges komplikáció esetén

a párt legalább 1000 ügyvédre számíthat, akiknek élén maga Maniu Gyula fog állani.

Zaharoff leleplezései

A Skoda-bizottság mai ülésén Cuza George tiltakozik a lapok eljárása ellen, amelyek nem közlik hiven a bizottság tárgyalásait. Hasonló értelemben szólal fel Popovici tábornok is. Dimitriu elnök intervenciót ígér.

A következő felszólaló, Zaharoff fentartja állításait, hogy Pomponiu többször volt az Univerzsinál és egyszer nyilatkozott neki arról, hogy kényesített a házkutatás abahagyására. A Zeletzky-per tárgyalása idején másodszor is megjelent nála és fényképeket mutatott neki Zeletzky állítólagos megamisított vallomásairól. Az ítélet után újból felkereste őt az ügyész, aki bizonygatta a hamisításról szóló hírek alaptalanságát, sőt negyedszer is eljött és bizonyítékot mutatott neki Boila bűnösségére vonatkozólag. Zaharoff elmondja, hogy Pomponiu e látogatása után

Mirto felhívta őt telefonon, megköszönte neki a bizonyíték közzétételét és kijelentette, hogy még fog neki bizonyítékokat küldeni ő is, hogy tisztán láthassa, hogyan történtek a dolgok. Zaharoff kijelenti, hogy azzal a meggyőződéssel keverte be az ügybe Mirtot, hogy ő többről tud, mint amennyit elmondott. Mirto egyszer Prágából való visszatérése után egy dossziát mutatott nekem, amelyben állítása szerint döntő fontosságú akták és fényképek voltak. Ime azonban politikai érdekek miatt megváltoztatta magatartását. En azonban biztosíthatom Önöket, hogy Mirto sokat tud — fejezte be felszólalását Zaharoff.

„Tud, de nem akar beszélni“

Bentoiu: Tud, de nem akar beszélni.

Coudrus: Tehát nem mi, hanem mások csib-

nálnak politikát ebből az ügyből.

Zaharoff: Sajnálom, hogy Mirto, aki sokat tud, nem akar beszélni. Máskülönbent ezt a benyomást tette Pomponiu ezredes is ránk.

Iunian: Ön azt állítja, hogy bizonyos bizonyítékok felett rendelkezik, miért nem mutatta be a bizottságnak?

Zaharoff: Mert bizonyítani akarom azok valódiságát és e miatt Bécsbe és Prágába küldtem kiegészített információkért.

Dimitriu elnök: Ragaszkodni fogunk ahhoz, hogy Mirto ur egészítse ki vallomását.

Fegyelmi Pomponiu ellen

Pausesti: Zaharoff kategórikus állításai

miatt fegyelmi eljárást kell indítani Pomponiu ezredes ellen.

Dimitriu: Mindezen tényállásokat közölni fogjuk a hadügyminiszterrel.

Dimitriu elnök ezután felolvassa Mirto követhető levelét: A bizottság tegnapi ülésén Zaharoff képviselő ur olyan kijelentéseket tett, amelyekbe belekeverte nevemet és így dus képzeletéről tett tanúságot. Állításait megcáfolom.

Zaharoff mindenben fentartja állításait és megismétli, hogy a bizonyítékok egyrésze Mirto kezében van.

Az ülés ezzel véget ért.

A legújabb hitlerista csodabogár:

Büntetnek akarják minősíteni az árják és nemárják szerelmi kapcsolatait

Ötszáz németországi antiszemita orvos fantasztikus határozati javaslata

(Berlin, december 4.) (Rador.) 500 antiszemita orvos, Julius Streicher hívei kongresszust tartottak Furthinban (Bajorország). Határozati javaslatukat táviratilag közölték Frick belügyminiszterrel, amelyben kéri az árja-szakaszhoz hozzácsatolni egy olyan intézkedést, mely szigorúan megtiltja az árják és nemárják közti szerelmi kapcsolatokat. A németek és zsidók közti szerelmi kapcsolatot egyenesen a német faj elleni

büntetnek kéri minősíteni és azt koncentrációs táborba való internálással, a bűnösök állampolgárságuktól való megfosztásával, vagyonuk elkobzásával, sterilizálásukkal kell megbüntetni. A Frankfurter Zeitung foglalkozva a határozati javaslattal, felveti a kérdést, nem lenne-e hasznos sterilizálni a németzsidó vegyesházasságok elkövetőit, amelyeket a mostani törvénykezés egyszerűen nem kívánatosnak nyilvánít.

Zsidó hullák hiánya miatt kizárták a varsói egyetemről az összes zsidó diákokat

Ha egy héten belül nem szállítanak zsidó hullákat, elvesztik a félévet

(Varsó, december 4.) A varsói egyetem orvosi fakultásáról tegnap rektorátusi határozattal kizárták az összes zsidó orvostanhallgatókat. A határozatnak érdekes indoklása van. Az antiszemita agitáció ott is felhasználta ürügyül, hogy a zsidó tanhallgatók nem szállítanak zsidó hullákat az anatómiai fakultásnak. E kérdés körül már évek óta folyik a harc a zsidó és nemzsidó diákok között. A zsidó diákok azonban nem tehetek eleget a követelésnek, mert a zsidó szentegyletek vallási okokból nem engedik felboncoltatni a hullákat. Mint annakidején Romániában is, most Lengyelországban ezen a címen az antiszemita diákok indították meg a harcot zsidó kollégáik ellen.

Az egyetem orvosi fakultása foglalkozott

a zsidó hullák kérdésével és referátumot terjesztett a rektorátus elé, melyben szankciók alkalmazását kérte a diákokra abban az esetben, ha nem hoznak zsidó hullákat. Ennek a referátumnak az eredménye a rektorátus kizárási határozata, mely érthető izgalmat keltett a lengyelországi zsidó egyetemi hallgatók körében. Az orvosi fakultás egyébként figyelmeztette a diákokat, hogy amennyiben egy héten belül nem hozzák a hullákat, úgy elvesztik a folyó félévet.

— A ZSIDÓ NÖEGYELET ezton értesíti tagjait, hogy folyó hó 5-én délután 4 órakor tartja rendes havi választmányi ülését a Napközi Gyermek Otthonban.

December 6-án, csütörtök este fél 9 órakor az Unitárius Kollégium disztermében

Dr. Immanuel Olsvanger előadása Mózes-ről

A nagyszerű előadó Mózes bibliai alakját a modern kutató széles látókörű szemléletével ismerteti.

Ajándék

nyakkendőt
sálát és
divatcikkeket

csakis a

KALAPKIRÁLY-tól

vegyen

Cluj, Piata Unirii 24.

Laval és Jettics tanácskozásai Párizsban

(Ötödik oldali cikkünk folytatása)

tatott Franklin Bouillonnal, míg Jettics jugoszláv külügyminiszter tegnap délután öt órakor ismét Párizsba érkezett, Pál régens-herceggel folytatott hosszabb beszélgetést ebben a kérdésben. Az esti órákban Laval francia külügyminiszter Rosenberg orosz ügyvivővel együtt Genfben utazott, hogy ott folytassa a jugoszláv memorandum ügyével kapcsolatos diplomáciai tárgyalásokat.

Tegnap este Litvinov is elindult Moszkvából Genfben, hogy résztvegyen a Népszövetség tanácsának rendkívüli ülészakán. Litvinov genfi utazásával kapcsolatban a párizsi Journal ama véleményének ad kifejezést, hogy sok diplomáciai ügyességre lesz szükség ahhoz, hogy a helyzet kiéleződését Genfben el lehessen kerülni, mert Litvinov aligha fogja elmulasztani, hogy ki ne használja az alkalmat az ellentétek további szítására.

Újabb genfi jelentés szerint, Laval me dezsnét adott Benes, Jettics és Foticus tiszteletére, akikkel eszmecsere folytatótt a Saar-kérdésre, a jugoszláv panaszra és a keleti paktumra vonatkozóan. Laval me reggel Aloisi báróval is találkozott, aki beszámolt a hármashatározat munkálatainak eredményeiről.

Titulescu szintén elindult Genfben s budapesti jelentés szerint, kedd délnélben átutazott a magyar fővárosra.

Börtönbüntetéssel sújtják Németországban, aki „rágalmazza“ a nemzeti szocialista pártot

(Berlin, december 4.) Röver, Oldenburg kormányzója megállapította, hogy a nemzeti szocialista párt ellen külföldön mindinkább több rágalmat hoznak fel. Akit bármilyen hírek terjesztésén érnek, súlyos börtönnel lesznek sújtva.

Megindult a palesztinai narancsszezon

Jeruzsálem, dec. 4. A napokban rakták hajóra a jaffai kikötőben a szezon első narancs szállítmányát, mely 93 ezer ládából állott. Az idei narancskivitel hat-hat és fél millió ládára becsülik. A kormány és a narancstermelők szövetségének kezdeményezésére bizottság alakult a palesztinai narancstermelők piacának kibővítésére és új piacok szerzésére. A kormány kereskedelmi szerződések útján akarja biztosítani a palesztinai narancstermelők elhelyezését azokban az országokban, ahonnan sok árut importál Palesztina.

A legjobb védő fertőző betegségek ellen

Cenzurat

Taxa postai
plătite în nr
No. 224/13/9

10. Telefon:
Havonta 110,
évre 600, egy
földre: Havon
félre 12, egy
detések díjzz
KELET“ az
dőség egyet
Cikkünk után
rás megjelöl

A krízis c
legendája.

Világszerte
hogy szünben
A világ kö
centruma Svá
gyarak és az
gyakran száll
krízis...

Ezzel szeml
svájci kormány
az egyre növe
összes nagyp
vetkeztében m
jeszti ki vesze

A tél követi
svájci munkat
600.000 embert

A muakané
két-három kar

A törvényh
zik a problém
küliek éhségn
aggodalmasko

A törvényh
tesen betiltó

A közzgazd
kesedni a jó g
a nyommasztó

Micco

Olasz szárn
egy obskurus
karestbe aza
riert csinál.

A szemel r
kürül ciklus
nül tehetséges

Tehetséges
Karrierjét e
lajdonságának

A parlamen
det vágott ki
visszaéléseiről

ideje sem volt
Mint egyik
nemzeti para

donna feltéte
D. K. Joante

Amikor Ma
merültek fel
közvetítő szer

egyformán tu
ra is.

De különös
Igy történt
miniszterre a

és mint nemz
tokat gyűjtöt
Maniu ellen.

Utóbb Miha
lyet számára
bukatta a tö

Most leleple
Mirto védel
tözik.

Jeli temper

Furtwaeng

Furtwaengle
gatóját elérte

A végzet, r
országban, a
le a kiváló

torturák után
Németország
tet csinálni.

Furtwaengl
csak bukásá
inkább volt
náci.

Furtwaengle
a berlini áll
mert azt hit

igazi muzsik
annak, hogy
csúszni a h
jára.

Ugy látsz
szen tisztá
val.

Elég naiv
szerint Hitle